

Razgled po svetu.

Avstro-Ogrsko.

Dunaj. — V minulem letu se je številokrat pripetilo, da so v Tirolah poštne vozove v globočino strmoglavili, toda v tem letu se poroča o prvi taki nesreči.

Pri Lavisu, okr. glavarstvo Trident, je polno zasedeni poštni voz zdrknil raz ceste v globočino. — Štirinajst popotnikov je smrtno poškodovanih.

Nemčija.

Draždane. — Saksonska vlada vodi strogo politiko proti delavnosti mormonskih pridigarjev, ki povzročajo pri oblastvih spotikljaje.

V novejšem času sta zopet dva misijonarja izgnana. Mormonska pridigarja Schwanfeld in Dringgs sta dobila ukaz, da imata kraljevino Saksonsko takoj zapustiti.

Rusija.

Petrograd. — Vlada je pokazala, da zavzema optimistično stališče z ozirom na razvoj rusko-ameriških odnosov, ker je duni predložila predlog, po kateri se ustanovijo konzulati v Nome, Sitka, Seattle, Honolulu in Pittsburgu in pomnožijo zastopstva v New Yorku in Chicagu. Tudi o sobje konzulata v Montrealu se pomnoži.

Po predlogi priloženem poročilu, bi bila glavna naloga konzulatov v Seattle in Alaski, poučevanje ameriške metode, ki bi morala služiti kot vzgled za upravo ruskih posesti ob Pacifičnem Oceanu, kot tudi v varstvo tam živčih ruskih podanikov. Ustanovitve konzulata v Honolulu, je smatrati z ozirom na važnost Hawaiia, kot opazovališče ob japonsko-ameriški prometni cesti.

Japonsko.

Tokio. — V pouličnih bojih je bilo 6 oseb ubitih in 65 ranjenih. Ministrski predsednik prine Katsura bi bil od ljudstva skoraj kamenjan. Ljudstvo zahteva njegovo resignacijo. Puntarsko ljudstvo je navalilo na uredništva vladi prijaznih listov, na javna poslopja in ministrsko stanovanje. Policijske štabije in polnični vozovi so bili zažgani.

Vojaške patrulje korakajo po cestah, po katerih je zopet deloma mir. Redakcije so zastražene po vojaki, ki imajo puške ostro nabite. Če se izgredi ponovijo, bo proklamiran prekosod.

Nemiri so posledica resignacije kabineta Katsura. Ko se je premir vrnil od avdiencije pri mikadu, bil je lahno ranjen s kamenom.

Oskrumba mrliča.

V Hilden, okrožje Rena, je bilo izvršeno grozno zločinstvo. — Pred nekaj časom je v Hilden umrla 16letna Ludmilla Deutsch, kakor je bilo rečeno vsled neke poškodbe, ki si jo je prizadela s revolverjem. V noči po pogrebu bil je grob odprt, rakev vlomljena in na mrliču izvršen zločin, ki ga nismo tukaj točneje označiti. Potem je bila grobnica zopet previdno zasuta. Grobar je zapazil spremembo gomile ter to naznanil državnemu pravdniku, ki je dalo grob odpreti in zločin doznat. Storičar še nimajo, ker je vsa stvar zelo zagonetna.

Šejkul Islam je razvil zeleno zatsavo.

Carigrad. — Šejkul Islam, muhamedanski papež, je razvil zeleno zastavo preroka in proglasil "sveto vojno" proti vsem kristjanom. To bo gotovo povzročilo klanije po vsem svetu, kjer so muze-mani v premoči, kajti verski fanatizem je najgroznejši.

Listu v podporo.

F. Wesel 50c; L. Wessel 50c; M. Omerzu 25c; O. M. 25c; B. D. 25c; G. Brinšek 25c; J. E. 25c; A. Dolinar \$1.00; J. L. Pagon \$1.00; V. Stih 25c; F. Dular 50c; L. Stimač \$1.00.

MEHIKA.

Mexico. — V glavnem mestu Mehike kroži vest, da je pobegnil predsednik Madero s svojo rodbino v pristan vzhodnega obrežja. Ministrstvo je baje odstopilo.

Mexico. — General Diaz, se je izrazil napram inozemskim zastopnikom, da nemore jamčiti za življenje in varnost v mestu Mehika živčih inozemcev, ker ima na razpolago samo 2000 do 3000 mož. Ameriško poslanstvo straži sedaj dvajset Amerikancev.

Mexico. — Predsednik Madero je ostavil nedeljo večer ob 10. uri z ministri vladno palačo v Mehiki ter potoval v Chapultepec. — General Huerta zapoveduje v gl. mestu ostalim trupam. Generala Angeles in Basvoneles sta bila poslana v glavno mesto. — Eden mlajših bratov predsednika Madero, je baje ujet od vstašev.

Washington, D. C. — Poizvedbe državnega departementa, so kot rezultat dognale, da vlada Zdr. držav se ne bo vtikala v dogodke Mehike, ali pa da bi opustila sedanje politiko, in da se strie Sam celo tedaj ne bo vmešaval v notrajne politične razmere Mehike, če bi tudi revolucija imela uspešen izid. Če bodo Američani ogroženi, tedaj bo poslanik Zdr. držav od na krmilu se nahajajoče stranke zahteval zadostno varstvo ter pri tem vstrajal, da se bo dalo popolno zadoščenje, ako Mehika ne bi bila zmožna dati zahtevano varstvo.

Mexico City. — Iz svojega glavnega taborišča v arzenalu, je general Diaz poslal Madero poslanič, v kateri zahteva resignacijo in brezpogojno predajo predsednika. Predsednik Madero je zahtevo odbil.

Washington. — Poslednje dosla uradna poročila potrjujejo resnost položaja.

Mexico City. — Garnizacija v Mexico City, se je uprla vladi ter zasedla javna poslopja, oprostila generala Felixa Diaz, voditelja Vera Cruz-revolte in dobila pod njegovim vodstvom popolno oblast nad mestom.

Francisco Madero, predsednik republike in člani njegovega kabineta, so našli zavetišče v vladni palači, kjer so se s pomočjo lojalnih trup pred revolucionarji uspešno branili.

Rodbina Madero je dobila zavetje v japonskem poslanstvu.

Klerikalna lažnjivost.

Od vatikana pripoznani klerikalni list "Unita Cattolica" priobčuje v svoji številki od 27. decembra članek, v katerem na dolgo in široko razpravlja o smrti laškega socialistar Andreja Costa, ter pravi, da je Costa umrl kot kristjan potem, ko se je par dni pred smrtjo "častitemu prelatu" izpovedal in tudi odvedo dobil. Omenjeni list opisuje vse podrobnosti tako živo, da kdor klerikalce in rimo-katoliške pope temeljito ne pozna, bi skoraj veroval, kar "Unita Cattolica" laže. Toda gladi spaka! Nasproti tej trditvi se je "Avanti" oglasila v dveh umrlega Costa, ki pravi, da med boleznijo njenega soproga ni nikoli samega pustila, ter zamore absolutno trditi, da se ni nobeden duhovnik k njemu približal. Strogo katoliški brat vdove potrjuje to trditev.

Iz tega je zopet razvidno, da so si vsi klerikalni listi povsod jednaki. Resnice ne poznajo, lažejo pa, da do neba smrdi. Vporabijo vsako priliko za bluff in pa, da svoje "vernike" prav pošteno potegnejo. Silno skrbijo za "blagor duše" tepeev, med tem ko sami praviho, da ne vedo, je li duša iz krompirja ali prosa.

Kako se že glasi rek papeža Klementa XIII. o jezuitih? Sint ut sunt, aut non sint. —

Iz Balkana.

Najnovejša poročila z dne 12. svečana.

London. — Kakor se poroča, so v poslednjih dnevih došle v Carigrad nove trupe iz Anatolije, ki so pa po kratkim odmoru turško glavno mesto zapustile. Kam so namenjene, ni znano.

Vse kaže, da porta spoznava in upošteva svoj breznameniten položaj, ter da bi bila pripravljena svojo osodo prepustiti velevlastim.

Iz tega se domneva, da je bil Hakki paša z novo mirovno mislijo poslan v London.

Podgorica. — Črnogorska vojna, ki je oblegala turško trdnjavo Skader, je dne 10. t. m. zjutraj zavzela višine Bardanje. Spopad z bajoneti je bil na obedevh struneh skrajno ljut in sicer skoraj ob vsej črti.

Visočine Bardanje tvorijo od vzhoda edino zavarovanje trdnjave ter veljajo za nezavzetne. Črnogorci so postavili težke topove, in nameravajo mesto bombardirati. Od rana zjutraj se bojuje na vseh koncih trdnjave, in Turki izkazujejo silno hrabrost.

Carigrad. — Neka turška vojna ladija je 11. t. m. zavozila na podvodno skalovje v Črnem morju. Ladja je tako poškodovana, da je njen položaj opasen.

Sofija. — Po sem došlih oficijelnih poročilih so Turki v bitki pri Bulgari pustili 6000 mrtvih, med njimi 50 častnikov. Poslednje poročilo pravi:

"Bolgari so opetovano turško prodiranje pred Cataldžko črto nazaj pognali, razven na skrajno desnem krilu, kjer so bili Bolgari ognju Turkov ob Marmoramorju preveč izpostavljeni. Bolgari so baje imeli neznatne izgube, med tem ko so Turške velike in sicer, ko so Bolgari s šrapneli uspešno streljali.

"Bolgari vtrjujejo svoje pozicije v Bulgari in pustijo odnašati turške mrtvece, katerih je bilo 6000. Turških ranjencev je okoli 12,000."

Papež z metlo.

Vatikansko letno poročilo prinaša zanimivo novost: V kronologiji rimskih papežev od sv. Petra do Pija X. so izginila 4 imena. Izbrisal jih je iz zgodovine sedanji papež, ki je po novi listi 259, dočim je bil njegov prednik Lev XIII. 263. Suprimirani papeži so: Bonifacij VI. (leta 89.), Bonifacij VII. (leta 984.), Ivan XVI. (996.) in Benedikt XVI. (1058—1059), češ, da teh papežev v resnici nikoli ni bilo!

Ako še vpoštevamo, da je papež Pij X. pred nekaj časom tudi neko število svetnikov poslal na trajni dopust, potem je razvidno, koliko resnična je zgodovina rimo-katoliške cerkve in koliko se moremo nanjo zanašati.

Trojni umor.

Evansville, Ind. — Dvaindvajset letni Allen Von Behren je dne 8. t. m. v mizarski tovarni svojega očeta ustrelil tri tam vposlene delavce — zamore. Po tem se je z avtomobilom peljal na policijo ter se izročil oblasti. Ustreljeni so Walter Washington in brata John in Henry Gordon.

Tovarne blizo dejanja zločina so zaprte in med zamorskimi prebivalci mesta vlada silna razburjenost. Bati se je izbruha plemenskega boja.

Streljanje je bilo posledica nekega spora med Von Behren in delavci, ki se je pripetil prejšnji dan, a navedenega dne je imenovane hladnokrvno postreljal, kot stekle pse. Zločinec je na policiji dogodek povedal in zahteval, da se ga pod poroštvom pusti prostega. Ker je policija mnenja, da je Von Behren "holan na umu," so ga pridržali v zaporu.

Še vedno na štrajku.

Iz Taylorja, Wash. se nam poroča, da premogarski štrajk še ni končan. Štrajk že traja osem mesecev. Rojaki ne hodite v Taylor.

Razne novice.

Nekaj za minerski trust.

Milwaukee, Wis. — Ogromno množino železne rude, mogoče največjo na svetu se je našlo v južno-zapadnem Wisconsinu. Fr. Henzel iz Prairie du Chien se tukaj nahaja z M. Riley, zastopnikom Corrigan-McKinney Co. iz Clevelanda, O., in drugih rudniških korporacij, ki so se sestali, da z njim sklenejo pogodbo za 2000 akrov sveta. Do sedaj preiskani, rudo vsebujoči svet se steza v Kickapoo-dolino, Crawford County, 60 milj od severa proti jugu in 40 milj od zapada proti vzhodu. Dokazala se je rudna žila v Vernon in Grant County. Tudi v Richland okraju so našli sledove železne rude. Poskušnje so pokazale 54 do 60 odstotkov železa. V Prairie du Chien ob Mississippi bodo gradili pristanišča in plavže. V ondutih krajih je veliko apnenika, tedaj dovolj materiala za gradnjo. Dovož premoga po reki je prav priliken, tako da je krajju velika industrijna bodočnost zagotovljena.

Evropejski knezi kot podjetniki.

New York. — "New York Sun" piše: Vse kaže, da evropejski knezi imajo več zaupanja v obstoj ameriške republike, kot pa v svoje monarhije. Car Nikolaj ima 25 milijonov dolarjev naloženih v Ameriki in vleče 2 milijona dividend. Vikem ima baje 12 milijonov v ameriških papirjih, ter se zadovoljuje s 5 odstotki. Juri 5. iz Anglije, je kreditiran za 20 milijonov. Kralji iz Italije, Belgije, Grške, Danske, Španije in krvni principi, so svoje "prihranke" naložili v ameriških in kanadskih železnicah. Če so leti podatki resnični, tedaj se mora iz tega povzeti, da gospodje po božji milosti ne zaupajo povsem božji milosti, marveč smatrajo bolj za zanesljivo obstoj ameriške republike kot svoje monarhije. Izven pomanjkanja zaupanja v boga, se jim mora tudi očitati pomanjkanje patriotizma in domoljubja, če denar, ki ga "zaslužijo" v domovini, deloma pošiljajo v inozemstvo.

Ameriška svoboda.

New York. — Točno tri mesece je minulo, od kar je prišlo 10 Bolgarov na Ellis Island in sedijo slej kot prej v inkvizitornih celicah, ne znajo kod, ne kam igrajo kvarte in se v duhu bojujejo proti Turkom.

Le-teh deset je neka železniška družba privedla pod kontraktom iz Kanade v Zdr. države. Po naključju je to izvedel naselniški urad in jih dal odvesti na Ellis Island, da jih odpošle nazaj v Kanado. A konečno je ostalo pri volji. Kajti, med tem ko se jih Zvez. vlada, brani sprejeti, kot pogodbenike, jih noče Kanada nazaj vzeti, ker so se še le pred malo časom priselili.

Pri vsem pa je najhujše, ko ti ljudje niti nemorejo odpotovati v svojo domovino, ker so popolnoma brez vsih sredstev, a vlada Zdr. držav se brani na svoje stroške tiste domu poslati.

Mladenčji prosijo vsaki dan, da bi se jih domu poslalo, kjer bi se proti Turku postavili.

Patten se krivega izjavi.

New York. — James A. Patten, veletrgovce žita in bombaževine, se je 11. t. m. v zveznem sodišču v šestih obtožbah krivega pripoznal, da je trgovino onemogočil z nedopustnimi sredstvi.

Sodnik Mayer ga je obsodil na \$4000, katere je Patten takoj plačal. (Op. ur. Za Patten pomeni kazen \$4000 toliko, kot kapljica vode v morje. Pred petimi leti je lopov tukaj v Chicagi vso pšenico pokupil in potem nesramno cenovno kviško tiral tako, da je v nekaj dneh blizo 11 milijonov pobasal. V ječo z lopovom, ne pa diktirati za njega neznamno svotico!) —

Wm. Rockefeller stoji izvan postav.

Washington, D. C. — Ker Wm. Rockefeller ni prišel pred Pujokomite, ki preiskuje denarni trust, tedaj se je komite podal k Wm. Rockefellerju. Oboroženi s svinčniki, beležnicami, brizpisci in v spremstvu advokata, šel je Pujokomite v Jekyl Island, Ga., da od Rockefellerja izve, kaj je denarni trust. Wm. Rockefeller se je tedne izogibal pozornosti komiteja. Takšen denarni kralj tolmači jednakost pred zakonom za neko imperdineco, ter kaže gospodom od postavodaje, da se ne strinja z njim domišljavo enakopravnostjo. Naj bi kateri delavec poskusil se porobi postaviti pozivu kakšne oblasti!

Pozor rojaki!

New York. — Semtertja se prigodi, da iz kakšnega vzroka naselniški uradniki pridržijo popotnike družega razreda na krovu parnika ter jih določijo za na Ellis Island. Prigodilo se je že in se še dogaja, da taki potniki, — ali z nevednostjo položaja, ali da se hočejo odtegniti preiskavi — skrivoma pobegnejo iz doka (postaje ladje). Taki beguni ne pripravijo samo plovno družbo v silno zaganoto, ker mora za vsakega potnika, ki ni državljan, jamčiti s \$1000 kazni, marveč tudi dotične osebe. V novejšem času so od dveh parnikov štiri osebe zginile. Eden pogrešanih je 43 let stari vezec Tobias Boesch iz Lustenau, Avstrija, ki je dospel v 2. kajuti parnika Kroonland ter bil namenjen k prijatelju Martin Schneider št. 2141 Prospect Ave. Bronx. Proti vezcem čipk je trajna kontraktna delavna gonja od naselniškega urada uprizorjena, in radi te gonje je imel Boesch biti poslan na Ellis Island. Ko je do tega prišlo, je bil mož zginil. Njegov beg je plovna družba naznanila naselniškemu uradu. Če bi se bil Boesch podvrget preiskavi bil bi bržkone pripuščten na ameriško zemljo, ker vsim vezilecem je bil do sedaj pripuščten ustop vzlic kontraktni gonji, če so dokazali, da so v Zdr. države prostovoljno potovali. Pod temi okolščinami pa je Boesch preklecan, ker se ga smatra kot nepostavnega priselnika. Ako se naselniškemu uradu ne predstavi, bi tiralnico izdali proti njemu in parobrodna družba bi z \$1000 toliko časa jamčila, dokler se on seznani z Ellis Islandom. Raz istega parnika sta ušla še dva druga popotnika 2. razreda, toda eden se je sam zgubil, ker se je dal odvesti zaradi nevednosti razmer.

Preletje krvi v štrajkarskem okrožju. — **Charleston, W. Va.** — V tretje v zgodovini države West Virginia je vojni sod stopil v veljavo. V štirih okrajih je milica v akcijo stopila, da vzdrži red. Spopad med pomožnimi šerifi, železničarji in specialpolicisti na eni strani in štrajkujočimi premogarji v Kanawha premogovnikih na drugi strani, je governerja napotilo poslati milico na lice mesta. Pri spopadu dne 10. t. m. je bilo 16 oseb usmrčenih in okoli 40 ranjenih. Dvanajst mrtvih je bilo iz vrst premogarjev, ostali štirje pa so bili pomožni šerifi. Kmalu po tem je dospelo 5 stotnih vojakov in še pred polnočjo je governer Glascock nad distriktom oficijelno proglasil obsedno stanje. Štrajk traja že od aprila meseca 1912 in tu pa tam je prišlo do malih prask, a od poslednjega petka pa je položaj postal resen, tako pravijo premogarski baroni. — Štrajkarji so baje ustavili osobne vlake in pomožni šerifi so iz voz na nje streljali, kar je governerja napotilo k navedenem koraku. — (Op. ur. Kakor navadno, se bo tudi to poročilo bržkone pokazalo v drugi luči).

TOŽBA RADI CERKVENEGA PREMOŽENJA.

Litvinci tožijo rimsko-katoliškega nadškofa, da jim izroči lastninsko pravico do cerkvenega premoženja.

The Pittsburg Dispatch, meščanski list, ki izhaja vsako jutro je poročal sledečo novico iz Pottsville, Pa.: Pred sodnikom Brumm je danes vršila obravnavo zaradi kontrole cerkvenega premoženja v državi Pennsylvaniji, ki se ceni na \$40,000,000. Tožba se opira na prošnjo rimsko-katoliške fars sv. Jurija v Shenandoah, katera prosi, da se kongregacija postavno pripozna kot oskrbovalnica (trustee) cerkvenega premoženja namesto umrlega nadškofa Ryana. Proti temu se upirajo cerkvene oblasti na podlagi tega, da je sedanji nadškof Pendergast pravni naslednik bivšega nadškofa. Če fara zmaga, potem bo veljala razsodba za vsa cerkvena posestva v državi.

Fara sv. Jurija v Shenandoah trdi, da na podlagi postave države Pennsylvanija imajo farani pravico kontrolirati njihovo, lastno premoženje in da je nadškof Ryan imel lastninsko pravico dotičnega cerkvenega premoženja samo v oskrbi za farane. Zagovornik, najet od nadškofa, se upira zahtevi faranov, češ, da na podlagi ustave države, se ne more ista (država) prav nič vtikavati v verske stvari in tako tudi ne more država odločevati in stvarih, ki se tičejo faranov in cerkve.

Farani so se zgražali nad cerkveno oblastjo, ker ista zahteva, da vsak faran plača vsako leto \$21.00 ali pa nima nobenih pravic kot faran. Cerkevna oblast se je tudi izjavila, da je greh, ako eden ne prejema sv. zakramentov in ne hodi redno k maši in službi božji.

Fara sv. Jurija šteje 3000 duš (op. st.: toda ne takih kot jih je Sojar opisal. Je-li?), največ Litvincem, ki se že več let prepirajo z nadškofom. Sodišče še ni izreklo razsodbe.

Tako se naredi.

Muskogee, O. — Bivši predsednik prve narodne banke v Wilburton je imel brzi proces. V sredo je bil obtožen poneyverbe \$40,000. Bil je brez odloga prijet in razprava se je pričela naslednje jutro. V petek v jutro ob 9. uri krivim spoznan in zvečer je nastopil kazen 5letno ječo.

Pomagajte rojaku!

Od tajnika društva št. 35 S. S. P. Z. v Franklin, Kas., smo prejeli pismo oziroma prošnjo rojaka Rudolfa Kreča, ki se je ponesrečil in že dalj časa ni zmožen delati. V pismu se pomoči potrebnih rojak zahvaljuje vsem tistim, ki so mu že pomagali in se priporoča ostalim dobrim in usmiljenim srcom rojakov in bratskih podpornih društev za nadaljno pomoč. Društvo potrjuje prošnjo nesrečnega rojaka in ga najtoplejšje priporoča bratom sotrpnom. Pomagajte rojaku! Podporo pošljite na tajnika društva, Ivana Žagar, Box 3, Franklin, Kas.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošljamo:		
za \$ 10.30		50 kron,
za \$ 20.40		100 kron,
za \$ 40.80		200 kron,
za \$ 81.60		400 kron,
za \$ 102.00		500 kron,
za \$ 203.50		1000 kron,
za \$ 406.00		2000 kron,
za \$ 1015.00		5000 kron.

Poštarina je všteta pri teh avtoah. Doma se nakazuje svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljave izplačuje c. kr. poštno hranilni urad v 11. do 12. dne.

Denarje nam poslati je najprilicneje do \$50.00 v gotovini v priporočnem ali i registriranem pismu, večje zneske pa Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER CO.
82 Oakland St., New York
104 St., Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio

OD PLUGA DO KRONE

ZGODOVINSKI ROMAN. SPISAL JAKOB BEDENEK.

IX.

(Nadaljevanje.)

Res se zbero vsi mestni očetje v sodni dvorani z mestnim sodnikom na čelu.

Mestni sodnik Anton Skrinar zasede prvomestnikovo mesto. — Moč je danes izredno blod in s tresočim glasom ukaže biraču, naj privede jetnico.

Dva sodna hlapca pritirata nesrečno Polono v dvorano in jo posadita na zatožni ali takozvani čarovniški stol, ki je bolj podoben gajbi za teleta ali šestinasto žival nego stolu za ljudi.

„Kako ti je ime?“ vpraša jo mestni sodnik, ki je v navadnem življenji sicer poznal zalo Polono, toda je tukaj ni smel poznati za vest svet ne!

„Polona,“ odgovori dekle jokaje.

„Čegava si in od kod?“ nadaljuje sodnik.

„Vehovčeva iz Zagorice.“

„Katero vero?“

„Krišansko-katoliško.“

„Kaj so tvoji roditelji?“

Deklici iz njene zarose oči. Domislila se je ljubečega očeta in matere, ki sta oba že v črni zemlji.

„Pošteni kmetje so bili na Zagorici pri Moravčah. Čvetero otrok nas je bilo, in vse so nas vzredili pošteno.“

„Ali veš, kaj je našla včeraj komisija v tvoji postelji? Zgolj pripomočke za čarodještvo! Kje si jih dobila? Zlasti ceptee je jako nevaren pomoček, s katerim se preslepi človeško srce. Kje si dobila stvari, s katerimi si povzročila predvčerajšnjim tako grozno točo, kakršne se živa duša ne spominja v Ljubljani?“

„Za boga svetega, jaz da bi Vam bila napravila točo? Jaz preprosto dekle, ki niti pisati ne znam! Bog mi je priča, da sem nedolžna!“

„Čemu pa rabiš stvari, katere smo našli v tvoji postelji?“ vpraša nato sindik.

„Prav tako malo sem vedela zanje, kakor za svojo smrt, ali za to, da pride komisija pome in me proglasi za copernico. Verujte mi, gospodje, če bi bila res čarodějka in s hudobo v zvezi, izvestno ne bi bila čakala, da me primete in vlečete na Trančo. Ali se Vam ne zdi to zadosti jasno?“

Mestni očetje se spogledajo, ne reče pa nobeden nič, ker se boje drug drugega.

„Čemu si torej rabila one stvari?“ izprašuje sodnik dalje.

„Vprašajte tistega, ki mi jih je dejal v posteljo, vedel bo, če, čemu se rabi taka reč, ali pa vprašajte tistega, ki me je naznanil za čarodějko, kar je storil bržkone eden in isti človek. Čemu, to ve le Bog nebeski.“

„Pisar zapiši, da zatoženka zanikuje vse od kraja. Dokazi so tukaj, kaj hočem več? V postelji smo dobili čarodějke pomočke, okolo Ljubljane pa vpije pobito strneno polje po osveti v nebesa. Predlagam, da se čarovnica izroči krvniku, kateri naj jo najprej zadavi, potem šele sežge in raztrosi pepel po vetru,“ pravi sindik.

Polonico izpreletli smrten strah. „Umoriti me hočete, krivičniki, ne da bi mi dokazali, česar ste me obdolžili in obsodili! Ali verujete na vsemogočnega Boga v nebesih? Ali se ne bojite, da Vas pobije z gromom in bliskom zaradi vnebovpiočee krivice, ki mi jo mislite storiti? Zakaj pa me hočete umoriti? Kaj sem Vam storila žalega?“ Uboga Polonica je tolikanj zbegnana, da ne pozna niti vsakdanjega gosta pri Selanu — Skrinarja med sodniki svojimi.

Sodniki se zopet spogledajo, eden izmed surovih biračev pa reče: „Zato, ker si čarovnica in vendarle mlada in lepa. Če bi bila stara in grda, morala bi živa na gmado.“

Na to surovo šalo Polona ne odgovori ničesar, temveč le z velikimi očmi plašno gleda svoje morilce, kakor bi hotela reči: „Ali res ni med vami poštnjaka, ki bi se usmilil po nedolžnem preganjanju deklice?“

V tem trenutku se rije mladenič skozi ljudi, ki so prišli poslu-

šat, stopi oblastno pred sodnika Skrinarja in pravi z mogočnim in odločnim glasom: „Jaz ugovarjam obsodbi!“

Vsak izmed navzočih je imel pri čarodějkih obravnavah pravico, kadar se mu je sodba zdelala krivična, objaviti svoj ugovor, storil pa tega ni skoro nihče, ker ugovor navadno ni koristil, pač pa se je dotičniku pripetilo prav lahko, da so ga samega obdolžili čarodějstva, čes: „Ker tako dobro veš, moraš tudi prizadet biti,“ in marsikdo je moral tako na gmado.

Izredno pozornost je torej vzbudil ugovor mladeniča, večini povsem neznanega. „Čemu se le mladi tujec poteza zanj?“ vprašujejo poslušalci radovedno. Če bi bili pa videli hvaležni in srčnomili pogled, katerega je prejel tujec iz Poloninih oči za to junastvo svoje, razumeli bi bili takoj, kaj je mladega tujca spravilo na nevarno pot.

Mestnemu sodniku pade od začudenja že spisana razsodba iz rok. Vse pričakuje, da zapove sodnik zdajci zgrabiti nesrečnika, ki se mu je drznil postaviti po robu. Vendar nič tega. Mirno in skoro očitaje vpraša:

„Nande, kaj hočeš?“

„Ugovarjam razsodbi!“ vzklikne mladenič še enkrat, ter za jedno zgrabi že spisano, na mizi ležečo razsodbo, pretrga jo na pol in vrže sodnikom pred noge.

„Pobijte ga!“ zapove sindik Radič navzočim biračem, „zakon je prelomil, ker je raztrgal sodniško razsodbo: vsak ga sme, kdor ga hoče!“

Mestni sodnik Anton Skrinar prebledi, ali zavesti ne izgubi. Po bliskovito plane med birače, ki že izdirajo sablje, da bi posekali Nandeta, in zakliče: „Stojte!“

„Kaj pa je to, vprašam sedaj jaz? Kaj se vrtika gospod mestni sodnik v moje pravice? Ukazal sem hudodelca, ki nas je vse hudo razžalil s svojim ugovorom in osmešil, ker je raztrgal že spisano razsodbo, na mestu posekati, da se zadosti žaljeni pravici in današnjim običajem. In to, kar ukazujem kot mestni sindik, zakon Vam je vsem!“

Stari Radič je vzkliknil te besede mladeniško navdušen ter zajedno šel raz sodni oder v dvorano. Ondu se postavi mestnemu sodniku nasproti. Moža se merita srdito, zmaga pa vendarle sodnik Skrinar. Nekako zasmehljivo meri svojega starega nasprotnika, rekoč:

„Mladeniška navdušenost Vas je danes zavedla odločno predaleč, velenjenji gospod sindik! — Odkdaj pa je veljavna razsodba dokler je niso podpisali gospodje sovetniki in je ni potrdil deželni knez? To bi bil k večjemu spis, za katerega se plača forint globe, ako ga kdo nalašč raztrga. Tako govori zakon, ali ne?“

Stari Radič gleda nekako hudo iznenadejan svojega nasprotnika; kaj takega se ni nadejal. V tem pa tujec že zopet reče na ves glas: „Bodi razsodba veljavna ali ne, jaz ji ugovarjam!“

„Na podlagi katerega prava?“ vpraša sodnik Skrinar zopet kolikor moči hladnokrvno.

„Na podlagi resnice in pravice!“ odgovori mladenič. „Dekle je nedolžno, kakor gotovo je Bog v nebesih! Jaz imam dokaze za to!“

„Ti, ti?“ vzklikne sodnik, in samemu prisije žarek upanja, da mu bode morda res mogoče oteti nesrečno deklico.

„Govori, kakšne dokaze imaš?“ veli dalje.

„Dovolite, da privedem semkaj moža, ki vam jih navede.“

Nande se obrne in migne nekemu. Izmed poslušalcev se pririje z leseno nogo pred sodnike stari naš znanec Matej Kopriva. Mestni gospodje so ga vsi poznali, ker se je malone vsako leto po nekaj tednov mudil v Ljubljani.

„Ta-le mož vam pove, kar je slišal sinoči na svoja ušesa v gostilni pri ‘Čuku’ v Trnovem.“

„Pisar, zapiši izjavo v zapisnik,“ ukaže mestni sodnik. „Ma-

tej Kopriva, kaj veš, da bi bilo v zvezi z zatoženko? Govori!“

„Gospodje, častiti svetovaleci, kar Vam povem, to je gola in sveta resnica. Ničesar ne pridenem, ničesar ne opustim. Kar sem videl na svoje oči in slišal na svoja ušesa, tega se bodem držal. Sedel sem sinoči, kakor večkrat po osmih zvečer, pri ‘Čuku’ in pil polič vina. Kar prideta v sobo dva Hrvata, katerega sem pa na prvi pogled spoznal za dva preoblečena cigana. Sedla sta k drugi mizi, kjer sta se skoro jela pogovarjati jako živahno. Večji izmed njiju, katerega je manjši klical za Janoša, govoril je svojemu znanecu hrvaški, čes, da bi jaz ne razumel, kaj se menita. Pripovedoval je, kako mu je v Ljubljani nekdo, katerega je že davno mislil na onem svetu, pokvaril ves načrt. ‘Predvčerajšnjim,’ pripovedoval je, ‘zasledil sem onega, ki sem ga že nekdaj v Sremsu pahnil v volčje jame, da ima tukaj ljubico. Takoj sem mu sklenil jedno zagosti, po kateri pripelje morda celo na gmado — ta ljubeznivi moj nasprotnik, ki je jedini vzrok, da nisem sedaj tam doli v Slavoniji gozdarski pristav. Ljubico sem mu sklenil pogubiti, in sicer tako, da potegne morda tudi njega za sabo, ako se bode le preveč potezal zanj. Prijavi sem jo mestnemu sindiku za čarodějko. Da stvar dokažem, vtihotapil sem se pri Selanu včeraj zjutraj v sobo pri tleh, o kateri se mi je zdelo, da bi utegnili biti njena spalnica, ter sem ji podteknil v posteljo ceptee, nekaj svinjskega korena, kos suhe kresilne gobe in šibo od brezove metle. Popoldne, ko mi je hudič sam prihitel na pomoč, kajti, kakor veš, rožljala je grozna toča po Ljubljani, šel sem k sindiku in sem mu objavil copernico, ki je naredila današnjo točo. To ti povem, da se mi je vse izteklo po želji. Dekle so takoj vzeli s seboj in jo zaprli, ker so v nje postelji dobili stvari, katere sem ji podteknil, jedino iz tega vzroka, da bi jo na podlagi dobljenega lahko obsodili za čarodějko. On se bode potezal zanj in tako bržkone tudi sam vteknil vrt v zanjko.‘ Nato sta Hrvata hitro izpila in odšla, meni pa vsa stvar ni hotela iz glave. Vso noč sem se nemiren premetaval po postelji. Na, vraga, kar zvem danes, česar sem se bal. Res ste jo obsodili to nedolžno golobico, ki še ni živemu človeku storila za las žalega, dobrega pa že veliko.“

„Odkod poznaš zatoženko?“ vpraša sindik strogo.

„Moj Bog, kdo bi ne poznal Vehovčeve Polone iz Zagorice, najlepšega dekleta v vsi moravski županiji! Oh, in kako dobrega sreča je bila! Vselej, kadar sem pribežal tjakaj, dobil sem dvakrat več, nego drugod, čeprav so bila tudi dekleta pri hiši.“

„Biriči, kvišku in hitite v ciganski tabor na trnovske pašnike! Precej mi privedite cigana Janoša, da se dokaže resnica,“ veli sodnik Skrinar. „Matej, ti lahko odstopiš. Če si lagal, vedeli te bomo že kje iskati, ako si pa govoril resnico, dobro ti!“

Matej odide in se postavi zopet med poslušalce. Nandeta pa sindik, kot sumnjivega človeka, ki se brez potrebe vrtika v sodne stvari in kot hudodelca, ki je razžalil sodišče, pridrži vsaj toliko časa, da se dokaže, ali je pričal Matej prav ali ne.

Za dobre pol ure se vrnejo birači s poročilom, da cigani ni več na trnovskih pašnikih; noč jih je vzela. Kam so se obrnili, birači niso mogli zvedeti.

„Kaj sedaj?“ obrne se sodnik do zbranih mestnih sovetnikov. „dveh razsodb, kateri si do cel la nasprotujeta, vendar ne moremo izreči v enem dnevi! Kaj mislite, gospod sindik Radič?“

„Res ne gre. Sicer pa mislim, da bi bilo umestno, ko bi zločinca, — ondule mladega človeka mislim, ki le menda Vaš strijnik, gospod sindik, — pričel strogo izpraševati, ker ni prave subjektivne priče tu, cigana mislim, od katerega je izšlo vse, kakor ste čuli sami.“

„Zgodi se, toda šele jutri. Prosim gospode sovetnike, naj se jutri zjutraj ob osmih potrudijo semkaj, da doženemo stvar. Oba

ZA OSLABELE OBISTI

ZA NEPRVILNOSTI MEHURJA UŽIVAJTE

— uživajte —

ZA OTRPLA JETRA

Severovo Zdravilo za obisti ih jetra

(Severa's Kidney and Liver Remedy)

Olajša priisk krvi na obisti. Zmanjša vnetje. Prežene bolečino na obistini. Povrne pravilno delovanje organom. Nareči te važne organe močne in zdrava. Cena 50c in \$1.00

Za aljivo zdravilo.

Veliko število bolnih pljuč, grla in sapnika so navadne v tem času leta. Zanesljivo zdravilo za take bolezni je

Severov Balzam za pljuča (Severa's Balsam for Lungs)

Je tudi od časa preizkušeno, uspešno in dobro zneno zdravilo zoper kašelj, prehlad, hripavost, oslovski kašelj in davico. Cena 25 in 50 centov.

Na predaj v lekarnah. Zagotovite se da dobite Severova. Ako jih nima Vaš lekarnar, ali če želite zdravniški svet, pišite na

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

zločinca dam zapreti in ju dobro čuvati.”

Polono in ž njo vred tudi Nandeta, ker se je predrzno pregrešil proti zakonu, odvedo birači vsakega posebe v ječo. Nande ni prav nič iznenadejan, kajti vedel je, kaj ga čaka, ako se upre krvave-mu sodišču.

(Dalje prihodnjic.)

ZASTOPNIKI "GLAS SVOBODE".

ARKANSAS.
Za Alix: F. Krefel.
Za Huntington: J. Zupancič.
Za Jenny Lind in Fort Smith: J. Zajc

COLORADO.
Za Denver: E. Gorše.
Za Pueblo: M. Kochevar, B. Kirn.
F. Stupar.
Za Somerset: F. Ernožnik.
Za Sopris: F. Lukanič.

ILLINOIS.
Za Bradley: G. Staudohar.
Za Breerton: I. Petje.
Za Chicago: Victor S. Skubic.
J. Horžen.

Za De Pue: D. Badovinac.
Za La Salle: M. Brčles.
Za Livingston: F. Krek.
Za Lovington: F. Plazzotta in A. Zupan.

Za Pullman: J. Tisul.
Za So. Chicago: F. Klobučar.
Za Springfield: A. Pekol.
Za Staunton: J. Klauzar.
Za Waukegan in North Chicago: J. Gantar.

Za Witt: D. Sanuškar.
IOWA.
Za Buxton in okolico: A. Pirnat.

INDIANA.
Za Clinton: J. Albrecht.
Za Indianapolis: J. Bruder.

KANSAS.
Za Breezy Hill: J. Lekše.
Za Dunkirk in Radley: L. Lekše.
Za Frontenac: J. Kolar.
Za Girard in Franklin: J. Žager.
Za Mineral in Stone City: P. Jurše.
Za Skidmore: J. Zakrajšek.
Za Yale in Pittsburg: L. Cvetko.

KENTUCKY.
Za Browder: L. Jeras.

MINNESOTA.
Za Aurora: J. Rožanc.
Za Biwabick: J. Delak.
Za Buhl: Joe Drobnič.
Za Ely: J. Judnič.
Za Eveleth: J. Pogačnik.
Za Hibbing: R. Kure.
Potujoči: Louis Wessel.

MISSOURI.
Za Naylor in okolico: F. Levar.

MICHIGAN.
Za Baltic in okolico: M. Likovič.
Za Calumet: Peter J. Spehar.
Za Detroit: Joe Kotar.

MONTANA.
Za Bear Creek: Jos. Jerman.
Za Butte: Jos. Kozan.
Za East Helena: F. Smith in Miss. M. Stainer.
Za Red Lodge: A. Kozlarič.
Za Roundup: J. Cerovšek.

OHIO.
Za Barberton: J. Balant.
Za Cleveland: Ig. Smuk in F. Mežnarich.
Za Collinwood: F. Požel, J. Potočar.
Za E. Palestine: S. Čuk.
Za Girard: A. Strah.
Za Lorain: F. Azman.
Za Newburg: J. Križmanič.
Za Youngstown: Struther in Lowellville: Math Slabe.

PENNSYLVANIA.
Za Adamsburg: M. Pompe.
Za Bessemer: J. Serjak.
Za Broughton: J. Žitnik.
Za Burdine, Federal in Presto: J. Taučar.
Za Canonsburg in okolico: B. Godec.
Za Imperial: M. Madkovič.
Za Claridge: A. Praček.
Za Conemaugh: F. Dremelj.
Za Darraugh: J. Hauptman.
Za Forest City in okolico: F. Leben.
Za Greensburg: F. Matko, bartender.
Za Key Stone Hotel.
Za Dunlo in okolico: L. Strle.
Za Cliff Mine: M. Petrich.

UTAH.
Za Koenigworth: J. Juvan.
Za Sunnyside: J. Lončarič.
Za Winterquarters, Scofield in Clear Creek: J. Zajc in Mike Kerstnik.

WASHINGTON.
Za Black Diamond: J. Plavec.
Za Taylor: R. Gradšnik.

WISCONSIN.
Za Milwaukee: John Lenko.
Za Sheboygan: F. Stanecar.

WYOMING.
Za Rock Springs: M. Batič in A. Justin, L. Demišar.
Za Sublet in okolico: F. Kolar.

W. VIRGINIA.
Za Thomas: M. Hribar.

POTUJOČI:
Za Vzhod: M. Kranjc.
Za Zapad: A. Jeram.
Za Severo zapad: J. Keržič.
Za vzhod: Bombač.

KAKO JE Z VAŠIMI ZOBMI?

Ako imate iste v slabem stonju, ne odlašajte rajte se zdraviti takoj, kajti pozneje utegne imeti to slabe posledice za vaše zdravje kakor tudi za vaš žep. Pomaga sem že v svojo in sto stučajil tukajšnjim Slovincem o čemur se lahko prepričate pri svojih rejatih. Vsako orodje v mojem uradu, ki gre o vaša usta je čisto in rekano s električnim aparatom. Zobe derem bres b. l. čin. Povečitem delovanje sem si pridobil simpatije tukajšnjih Slovincov. Drugi zobozdravniki zlorabljajo moje priljubljenost m. d. Slovinci s tem, da vas varajo, da smo v kompaniji. Ne dajte se preseliti, ampak pridite naravnost v moj urad, kjer imate njo jko slovensko žensko rostre žbo.

DR. A. A. KALBFLEISCH
WHITE CROSS ZOBOZDRAVNIK
6426 St. Clair Ave. CLEVELAND, OHIO.

Solidna slovenska trgovina

V zalogi imam vso zlatino in srebrnino, kar jo spada v to stroko. Popravljam tudi ure in drugo. V zalogi imam tudi gramofone, slovenske, hrvaške, nemške in angleške plošče. Se priporočam. Za vse pri meni kupljeno blago jamčim.

FRANK CERNE
6034 St. Clair Ave. CLEVELAND, O.

GLAS SVOBODE CO. 3622 W. 26. STREET, CHICAGO.

POŠLJITE mi brošur: "Škof proti župniku", za kar prilagam

POŠILJAM podporo za lastno tiskarno

NAROČNINO za Glas Svobode

Skup.

Ime prilmek

Naslov

Mesto in država

Sem star ali nov naročnik

Dober počutek.

Vsak se rad dobro počuti, to je, je prost vse bolečine in neprilike. Fizični dober počutek se doseže, ako damo pozornost vsakemu slabemu počutku ali nerednosti funkcije našega telesa. Navadno kako dobro zdravilo kot Trinerjevo ameriško zdravilo grenko vino, da hitro odpomoč, ker isto izuisti organe in jim daje novo moč. Isto segreje telo, ustvarja dober apetit, pripravi prebavne organe, da delujejo in pozitivno odstrani vse slabe počutke v želodu in črevah. Isto se bi moralo rabiti proti zgubi apetita, flatulenci, neprebavnosti, kolcanju, proti bolečinam v želodu in drobju, proti zaprtju, glavobolu in proti splošnem oslabenju. V lekarnah. Jos. Triner, 1333 1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Trudne mišice in otrpljene člene nadgrnite s Trinerjevim Linimentom.

Tako.

Prehlad ne bo sam prenehal. Ako ga zanemarjate se lahko razvije v katar, davico, hrip, vnetje sapnika ali druge nevarne bolezni. — Takoj pričnite uživati Severove Tablete za prehlad in hrip (Severa's Cold and Grip Tablets), ki odpravijo prehlad, hitreje kakor katero drugo zdravilo. Preprečajo tudi razpletaje prehlada v druge bolj nevarne bolezni. Na prodaj v lekarnah. Cena 25c. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

Ustanovljena leta 1908.

Inkorporirana leta 1909.

Glavni urad na: 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 2348 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
ANTON FISHER, podpredsednik; Globe, Arizona, Box 503.
JOSEPH BENKO, tajnik; 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.
WILLIAM RUS, zapisnikar; 11224 Fulton Ave., Chicago, Ill.
JOHN KALAN, blagajnik; 341 — 6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNIKI:

FERDINAND GLOJEK, (pred.); 453-53rd Ave., Milwaukee, Wis.
ANTON DULLER, 238 — 136th St., Chicago, Ill.
MARTIN KONDA, 3622 W. 26. St., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

AUGUST KUŽNIK, 8323 Connecticut Ave., S. E., Cleveland, Ohio.
JOHN BATICH, Box 208, Claridge, Pa.
JOE CVETKOVIČ, 810 W. 10th St., Michigan City, Ind.

POMOŽNI ODBOR:

ANTON SLOGAR, 4144 W. 16. St., Chicago, Ill.
JAKOB TISOL, 11355 Fulton Ave., Chicago, Ill.
JOHN JEREB, 321 — 136. St., Chicago, Ill.
FRANK GODINA, 1441 Fullerton St., Chicago, Ill.
MOHOR MLADIČ, 2603 Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. ALOIS M. ZAHORIK, 1846 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na tajnika Jos. Benko, 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill. Denarne (odpošiljatelj) pa na John Kalan, 341 — 6th St. Milwaukee, Wis.

Uradno glasilo je "Glas Svobode". Seja zadno sredo v mesecu, v Welky-ovi dvorani, 1805 Blue Island Ave.

SVETNIKI-ČUDAKI.

Ignotus.

Oznanjevalci krščanstva smatrajo za Bogu dopadljivo delo, prenašati krivico in za "krščansko popolnost" mučiti in trpinčiti samega sebe.

Kar je učil škof Zenon z resnostjo v Veroni okoli l. 360 p. Kr., je postalo navodilo za življenje mnogih kristjanov. "Najvišja slava krščanske čednosti je teptati naravo z nogami."

Izvrševanje tega nauka je napravilo iz zemlje gausno prizorišče, pravo dolino solz.

Kmalu so se dobili kristjani, ki se niso smatrali vredne, da jih obisi solnce, da pride kaplja čiste vode na njih jezik in da jih redi človeška hrana.

Ljudje so se odrekli vsakemu užiku "ker vede v pekel", stradali, trpeli in životali v divjih razmerah, ker si delajo s tem stopnje v nebesa. Ubogi na duhu so verjeli slepo lokavim zapeljivcem ter umirali kot nesvobodni, podjarmljeni ljudje.

Človeku se gnusi, ko bere, kaj se je hvalilo vse kot "krščanska čednost" in "višja popolnost".

Ali je morda kaj pravno dobrega, če je sv. Evzebij nosil na sebi vedno 260 funtov (180 kil) železa, kakor se poroča?

Ali se mari spodobijo za pametnega kristjana, ako se je dal ukleniti v železni kolesni obroč, živel v njem deset let in se nastanil potem v kletki? Koristno delo bi bilo zanj zaslužnejše, kajti v krščanskih nebesih najbrž ni varietejev in klovnov.

Kaj menite o postilnem umetniku Simeonu?

Ta mož je jedel po poročilu po božjih pisateljev samo v nedeljah.

Pastirski sin Simeon je znal prevezati svoje telo tako z vrvmi, da je otekel na celem telesu in razširil tak smrad, da ga ni mogel prenesti nihče v njegovi bližini. Pri tem je pa stal še trideset let na stebru. Najprej se je poslužil 2½ metra visokega stebra, potem pa ga je vedno poviševal, dokler ni stal 24 metrov visoko. Takšno "popolnost" dandanes kristjani ne ljubijo več, vsedejo se rajši na prelatski ali škofovski prestol.

Nas Simeon pa se je navadil na stebru stoje celo spati kot konji in osli. In tako neumen svetnik naj bi sedel v nebesih zraven papežev in cesarjev? Ko so jele Simeonu pešati moči, je dal pribiti na steber bruno, na katerega so ga morali privezati s verigami, da bi ne zgubil nebes. Kaj pravijo k temu naši kanoniki? Oni pridigajo drugim vodo, sami pa se imajo dobro pri cvičku.

Nekdaj so mazali kristjani svoja pohotna telesa z strupenimi te-

kočinami, da si olajšajo toj s pohlepni mesom, nekateri so prijeli zlo celo pri korenini in se podvrgli operaciji, ki jo izvrši kmet na juncu, katerega hoče opitati.

Takšno sovraštvo proti spolnemu razgonu ne nahajamo dandanes niti v najpobožnejših krogih. Takozvani "duhovni zakoni" in poučevanje mladih nun v brevirski latinščini služi k potiranju mesenih strastij in hudega pohlepa v telesu pohotnih žensk.

Konec je tudi metode, po kateri je postal Francišek Asiški "popolen" in "svet". Franc je bil sin nekega trgovca v Umbriji (12. stoletje). Ker ni kazal sposobnosti za trgovino, je šel k večjakom, kjer je zašel v ujetništvo in obočel. Ko je ozdravel, je sklenil postati svetnik. In Franc Asiški je postal peseben čudak. Potepal se je z berjači in gobavci, poljubljaj njih rane in otekline, jim razdelil svoje obleko, oblekel njih cunje in teptal zares "naravo z nogami".

Franc je izvrševal krščansko čednost tudi s tem, da je okradel svojega očeta in popravil z ukradenim denarjem podrito cerkev, ki jo je imenoval "Porejunktulo".

Da zbere več denarja, si je izprosil pri odnotnemu škofu dovoljenje, premeštariti celo deželo. Pridobil si je v beračenju posebno spretnost in sicer tako, da mu je prišla misel, ustanoviti beraški red.

Tedanji papež Honorij je imenoval zategadelj Franca "buda-lo", ali njegov naslednik Inocenc III. je upal dobiti v Francovem beraškem redu voljna orodja za poneumnjevanje ljudstva in je potrdil od Franca sestavljena pravila čeprav jih je imenoval "bolj zapovedi za sv. ..." ko za ljudi.

Po Franciškovemu mnenju bi njegovi sobratje, franciški, ne smeli imeti nobene lastnine in bi morali živeti v skrajni ponižnosti. Franc je bil za svojo osebo ponižen ko pes. Zanj je bilo ogromno veselje, ako so ga zasramovali polnične barabe in ga ometavali z blatom. V svojem "svetem navdušenju" je pridigoval gosem, racam in kokošim. Ko so ga nekoč motili pri pridiganju vrabci in lastavke s preglasnim petjem, je prosil te "ljube brate in sestre" za mir. Ko se je zmotila nekoč uš raz njegovo glavo na kuto, jo je vzel oprezno med prste, jo poljubil in rekel: "Draga sestra uš, hvali v menoj Gospoda". Nato je položil to "sestro" spoštljivo na glavo nazaj in šel radosten naprej.

Kaj pravite k temu, da je imenoval Franc svoje telo samo "brat osel" in ravnal žnjim po živalsko? On, ki je živel v blazni misli, da je po duši kaj drugega ko po telesu, se je valjal nag po trnju, stal do vrata v zmrzli vodi in se metal v sneg, da zaduši v svojih udih pohotno oselsko poželenje.

Če bi delali današnji franciški nariji tako!

Franc je imel navado, stlačiti vse jestvine, ki jih je priberal, v en pisker in naj je bila mešanica se tako ostudna, njemu je šla v slast. Ko ga je povabil nekoč kardinal v goste, je prinesel seboj tudi pisker, se ni dotaknil jestvin na kardinalski mizi in požiral rajši svojo godlo iz piskra, da se je vsem gnusilo.

Francišek je za svojo norčavost doživel srečo, da mu je po 40-dnevem postu serafin vtisnil 5. Kristusovih ran, tako da je krvavel na 5 mestih. Odtehdob so ga imenovali "serafinskega očeta".

Bolj ko pri možkih je rodilo takšno krščanstvo pri ženskih čudne sadove. Tako vemo n. pr. da je hotela sv. Terezija, rojena 1515 na Španskem, ki so jo imenovali nebeško amazonko, balzamov vrt in kabinetno tajnico, sv. Duha, iti že v zgodnji mladosti v Afriko, da umre tam mučeniške smrti. V 17. letu je stopila v karmelitski samostan v Avili, kjer je zaslužila s teptanjem narave veliko slovitost. Njena "svetost" se je pokazala nekoč v tem, da ji je priletela hostija neposredno iz škofovih rok v usta.

Ne beremo, se je li vadiš škof poprej z metanjem hostij v Terezina usta in stvar je ravnotako verjetna ali neverjetna kot ona, da je obiskal Terezijo kot opatico njenega samostana v Palastrani Kristus sam v podobi hostije in si jo izvolil za nevesto s besedami: "Zanaprej sem ves tvoj in ti čisto moja." Kmalu nato jo je obiskal serafin, jo popraskal malo s pušico in ta bolest je bila tako sladka, da je Reza želela, da jo praska vso večnost. V Španiji se praznuje ta prigodba na dan 27. avgusta.

Svoje nune in menihe je držala zelo strogo. Ko se je pritožila neka nuna radi slabega kruha, so jo privezali nago k jaslom, v ktere so nasuli ovsu in sena. Terezina strogost je vedla nune k groznemu trpinčenju. Spale so na trnju in v snegu, pile iz pljuvalnikov, jedle erknjene miši, pomakale kruh v sprijena jajca in prebadale jezik z iglo, ako so kdaj prelomile molčanje. Za šibanje so porabile ogromno mnogo palic. Karmelitskim menihom je ukazala Tereza nositi predpasnike iz rujave volne, nunam je pa ukazala "hlače".

Mariji Magdaleni dei Pazzi je bilo največje veselje, ako ji je dala opatica v Florenci zvezati roke na hrbet in jo tolkla sama z roko po bokih. Njeno živčevje je pri tem trpelo tako, da je jela govoriti čudne stvari. Tako se ji je menda prikazal Kristus v vseh mogočih legah, enkrat je bil celo 16 ur pri njej, tako da je bila njena postelja od solz čisto premočena. Nekeč se je zamaknila za celo noč, pri čemur je videla, da je bila "večna beseda" (Božji sin) v naročju očeta neizmerno velika, v naročju Marije pa le drobna pičica. Navsezadnje si je nuna domišljala, da je zares s Kristom zaročena in da jo obiskujeta Bog Oče in Bog Duha kot sorodnika.

V tem stanju si je približal hudič v najnečistejših mislih. Da se ga odkriža, je šla v drvarnico in se metala tako dolgo po trnju, dokler ni zbežal nečisti duha. Tako je živela do žalostne smrti.

Italijanka Katarina Kordonska je živela blazna iz ljubezni tri leta v neki jami, nosila obleko iz osata, žive in trnja, jedla travo kot živina, ne da bi rabila roke. Enkrat se je postila 40 dni.

Sv. Pasidea iz Siene se je bičala s trnjem, izpirala rane z jeshim, soljo in poprom, spala na črešnjavih peškah, nosila železno srajco, ki je tehtala 30 kil in se potapljala v zamrznjene ribnike, da pokaže Bogu svojo ljubezen. Ta Pasidea je šla celo tako daleč, da se je obesila v kadeči se dimnik z glavo navzdol. Ko je postala nuna, se je prikazal Kristus tudi nji in dve tovarišici sta opazovali menda skoz ključavnico, kako ji je otisnil 5 ran.

Za gotove današnje tercijalke bi služila tudi sv. Klara za vzgled. Ona je nosila srajco iz svinjske kože in poljubovala noge umazane kravje dekle, ki jih je umila

še le po pohjbu, kakor da jih je žnjim onesnažila.

Sv. Roza iz Lime je mislila, da mora spati kot dominikanka na polenih in steklenih črepinjah ter izpiti zjutraj kozarec žolča. Njena "svetost" je vplivala na Kristusa tako, da se ji je prikazal na evetno nedeljo v podobi kamnoseškega pomočnika in ji rekel: "Roza, zaklad mojega življenja, ti boš moja nevesta." In mati božja ji je menda častitala s besedami: "Glej, kako to časti moj sin!"

Marija, tašča Rozina, ji je služila 21 let za služkinjo in jo zbudila vsako jutro, da ni zamudila maše. Papeška bula, ki proglašuje Rozo za svetnico, vsebuje menda tudi to, da je v samostanu mirgolelo bolh, da se pa ni predznila nobena vščipniti Roza, nebeško nevesto.

Ali niso morali imeti talki svetniki čudne pojme o svetu, o Bogu, o sebi in naravi?!

"Sv. Mišel".

DOPISI

Yukon, Pa.

Tu delamo vsaki dan in zaslužek ni še preslab, razume se, da isti je največ odvisen kakšen prostor ima kedo.

Ne dolgo tega smo ustanovili podporno društvo in ga priklopili SSPZ. Društvo ima štev. 107. V naši okolici je mnogo rojakov, ki so že člani raznih podpornih društev, spadajočih k SSPZ in te opominjam, da si rabavijo prestopne liste ter pristopijo v naše društvo. Rokjaki ne zamudite te prilike in pristopite še ta mesec k temu društvu. Kdo ve kedar ga ne sreča ali nečoda zadene. Poglejte v štirih tednih smo pokopali štiri rojake, ki so šli zdravi in krepki na delo iz dela pa so jih prinesli mrtev. To se lahko slehernemu pripeti.

Nedavno tega je ubilo našega sobrata, osemanjšletnega Ivana Mlekoša. V pu urah je bilo po njem Kdo vsi raj takega misli? Zato ne odlašajte, temveč pristopite takoj in se tako zavarujete proti nesreči.

John Vidmar, tajnik.

Taft, Ill.

Štejem si v dolžnost, da se tudi jaz malo oglasim v Slovenskem delavskem listu Glas Svobode iz tej slovenske naselbine, v kateri se čedalje bolj množimo, da bo Slovenski narod tudi za nas vedel.

Tukaj delamo v premogokopu ter spadamo pod Union; do sedaj smo delali skoraj celi dnevni čas, to je, 8 ur. Plača še ni tako slaba, toda proti draginji živeža je naradi slabo. Companijsko delo plačajo po \$2.84 na 8 ur, a kontrakt pa če ne zasluži \$40.00 na dva tedna, pa ni zadovoljen.

Delo se tukaj tudi še zmirom dobi, toda za nemarnega človeka tukaj ni.

Sedaj se bojimo, da bomo začeli skoraj samo pol časa delati, za kar se bomo morali malo bolj prijeemenoveu vzdržavati.

Najbolje je pa to, da se tukajšnji Slovenci s precejšno hitrostjo zavečajo, nazadnjaštvo popuščajjo ter se poprijeli sloge in napredka. Bilo je pa tudi pred nekaj časa — oblačno nad nami in še posebno gosta megla je bila med nami, a sedaj se je pa vse sčistilo, popolnoma zjasnilo in se svita, tako da nikdo nemore vedeti, od kod bi še kedar tisti oblaki zamogli nad nas priti.

Za delavske časopise se tudi za nimamo, kar sami vidite ko prejmete ob enem s tem dopisom zopet tri nove naročnike na G. S. in ne bo dolgo, ko Vam zopet toliko pošljem. Sicer pa tudi, kar pride sem časopisov, je edini Glas Svobode nam pri sreč, kakor bi to moralo tako biti, ker mi vsi smo delavci in Gl. Sv. je resnično delavski list, v katerim dobi delavec dovolj poduka, zavednosti in izobrazbe, vse to, kar je delaven potrebnost. Tudi neki "žegnani" list Am. Sl., ali kakor ga ljudje nekako čudno imenujejo, pride sem, a tistega imamo pa za "gospoda" ker ga tukaj — nimamo.

Imamo tudi podporno društvo št. 15 S. S. P. Z., in tri milje od tukaj, to je, v Granville, Ill. je

tudi podporno društvo, spadajoče k S. N. P. J.

Zatoraj rojaki Slovenci imajo lepo priliko, kateri se ni, da pristopi v družbo. Toda, storite to predno vam bo prepozno. Spominim se tukaj in tudi po okolici obče znanega Blaž Papeža, našega društvenega predsednika, kateri je po zaključku društvene redne seje celem društvu vstregel z velikem sodom pive za svoj imendan, kar je nas vseh razveselilo, ker nam je dobro prilleglo, to temveč, ker so tukaj ob nedeljah saloni zaprti.

Zato mu tukaj lepo čestitam k njegovem imenodanu in želim, da bi te navade nikdar ne opustil, marveč da bi še stokrat na svoj imedan tako storil.

Tudi pohvalim bartenderja Urha Kenika, ker ga posebno jako veseli, če je veliko polnih kozarcev. Pozdrav vsem svobodnimisl-nikom.

Jacob Cesar.

ZA ZABAVO.

— Slišite, kakšen pa je ta vaš novi prijatelj? Ali je to pogumen človek?

— Pa še kako! Le pogledjte njegovo ženo!

Na letovišču mudeč se gospod pride večer z zleta v gostilno, kjer se je nastanil. V krčmi je ravno nastal pretep.

Gospod: Kaj pa naj to pomeni? Ali mar nimate nobenega policaja, da bi napravil red?

Krčmar: Policaja že imamo, ampak ta se ravno sam pretepa.

Visokošolec vstane po prekrškani noči z velikim mačkom. Gospodinja mu godrnjaže prinese zajtrk.

— Pol šestih je že bilo, ko ste prišli domu.

— Zgodilo se je zadnjikrat. — Sklenil sem trdno, da začnem novo življenje. Nocoj sem se poslovil od krokarije. Svojo lahkomi-selnost sem vrgel od sebe.

— Da, da, na stopnicah je leži še vse polno.

Župnik in deželni poslanec Piber je imel nekoč shod v Ratečah. Med drugim je govoril tudi o razmerju med Avstrijo in Italijo in zahteval, da mora Italija papežu povrniti Rim. Ta odstavek svoje-ga govora je zaključil z vzkli- kom:

Šele kadar bodo Italijani papežu povrnil Rim, tedaj jim bomo skozj bohinjski tunel segli v roke.

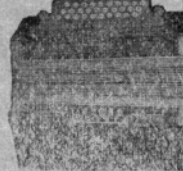
— No, kako si se sinoči na ple-su zabaval?
— Izvrstno!
— Ali si mnogo plesal?
— Plesal sploh nisem, ampak dva plesalca sem klofntal, enega sem ven vrgel in enega sem kontrahirai.

Groceristi in mesarji pozor!

Mladenič, pošten, treznega mišljenja in čednega, značajnega vedenja in zelo priporočljiv bi rad nastopil kje kako službo v groceriji ali mesnici. Fant od sedaj še ni delal v štoru, a v resnici je pričakovati od njega prav lepe uspehe, ker je zelo pripraven, delaven in pošten. Za naslov pišite na upravništvo tega lista. 2-28

IŠČEM dobro in delavno dekle za domača opravila. Mora umeti oba jezika, slovensko in nemško, ali pa slovensko in angleško. Dobra plača in dober dom. Naslovite vsa pisma na Mrs. Jos. Kandhofer, Diamondville, Wyo. 2-14-21

JOHN WEIS,

233 Hopkins St., Brooklyn, N. Y., izdeluje najboljše in glasne harmonike po starokrajsem načinu in obenem tudi sprejema harmonike v popravilo. V zalogi ima tudi že izdelane harmonike. Izdelujem tudi nemške harmonike po naročilu. 2—28

DELO SE DOBI v gozdu za "ker-le" in drva sekati. Plača za eno klastro je \$1.15 in od kerlov pa od 1000 čevljev \$1.00. Delo se dobi pri I. Stephenson Co., Camp 4, Ralph, Mich. Pišite v slovenskem jeziku na Val. Candoni, Camp 4, Ralph, Mich. 2-21

Tel. Canal 1386 Dvorane za vse prilike.

VODAKOV BUFFET

1825 So. Loomis St.
vogl 18. Plnce. CHICAGO

J. F. HALLER GOSTILNA

prve vrste.
Magnet pivo, mrsel in gorak prigrizek. Domači in importirani likerji. Tel. Canal 8096.

2103 Blue Island Av. cor. 21. St

Tel. Canal 3764

RUDOLF SMRCEK

Edina slovenska knjigo-veznica v Chicagi

1412 WEST 18th STREET

Se priporoča rojakom.
Najnižje cene.

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA
sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.

62—84 Fisk St. Tel. Canal 1406

Telefon: Canal 3014

NAZDAR!

SALOON s kegljiščem

kjer točim vedno sveže pivo in druge raznovrstne pijače. Domače vino. Unjske cigare. Potniki dobijo pri meni čudno prenočišče. Potrebem vsakemu u točno in izboru.

MARTIN POTOKAR

1625 So. Center Ave., Chicago, Ill.

JOHN TANCL

Pogrebnik in balzamovač.
Kočije za vse prilike, kot svatbe, itd. Telefon Canal 1101

1921 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Denar pošiljamo v domovino.

Po sledečih cenah:		
\$10.35		K. 50
\$20.50		K. 100
\$30.85		K. 150
\$41.00		K. 200
\$61.50		K. 300
\$102.50		K. 500
\$204.50		K. 1000
\$1020.00		K. 5000

S temi cenami so vračunjeni vsi stroški.

PRODAJAMO ŠIFKARTE
v domovino in obratno
MENJAMO DENAR.
Govorimo slovenski.

Kaspar State Bank

1900 Blue Island ave., Chicago, Ill.

Če se niste bili v tej prodajalni

sedaj je čas, da pridete in se seznamite z nami. Tu dobite vedno "najmodernejšje" moške klobuke, perilo in drugo moško opravo.

AGENCIJA ZA "LAUNDRY".

Čistimo obleke.

Izdelujemo obleke po meri. Obleke od \$15 do \$40.
Delo garantiramo.

Slovenci in naročniki tega lista. omenite, da ste videli ta oglas v tem listu. Če bodele Vi mene podpirali, podpiral bom tudi jaz Vas.

Če hočete dobro blago, po zmernih cenah in hočete biti postreženi v vseh oziirih, tedaj kupujte svoje potreščine pri nas.

Maurice E. Wolfe,

21 W. Pike St. Cononsburg, Pa.

Delavsko časopisje je najmo-gočnejše orožje delavskega ljudstva.

"Glas Svobode"

THE VOICE OF LIBERTY
WEEKLY

Published by **M. V. KONDA & CO**
3622 W. 26 Street Chicago, Illinois.

Subscription \$2.00 per year.
Advertisements on agreement

Prvi svobodnomisljeni list za slovenski narod v Ameriki.

'GLAS SVOBODE' IZHAJA VSAKI PETEK in velja

ZA AMERIKO: Za celo leto.....\$2.00
za pol leta.....\$1.00

ZA EVROPO: Za celo leto.....\$2.50
za pol leta.....\$1.25

NAROV ZA DOPISE IN POŠILJATVE JE
GLAS SVOBODE
3622 W. 26 STR. CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnik da nam natančno naznani poleg novega tud stari naslov.

221

USTAVEN NAPREDEK.

Popravek oziroma dodatek o dohodninskem davku k zvezni ustavi, je tedaj sprejet. Dve več kot tričetrt držav, kar je potrebno, je odobrilo popravek k ustavi o dohodninskem davku. Popravek oziroma dodatek tvori del ustave, kohito je uradno ratificiran.

Dodatek o neposredni volitvi senatorjev je od kongresa sprejet, ter leži sedaj v državah, in bo brezdvomno s potrebno tričetrtinsko večino odobren. S tem bo narejen predor v kapitalistično trdnjavo in to zaradi tega, ker senat je njegov osobito radi sedanjih posrednih volitev. V državnih legislaturah so zamogli vplivati na večino ali pa tudi kupiti in si s tem pridobiti v senatu gotovo zastopstvo. Rečeno je bilo, da nikoli ne bodo senatorji odrezali veje, na kateri sedijo, toda zgodilo se je vendar in sicer, da se jim na drugi način do živega pride. Le-ti ljudje niso mogli zabraniti, da je bil v nekaterih državah sprejet zakon, kateri volilec dovoljuje izgovoriti koga ali katerega hočejo imeti za senatorja. Sicer nima to nobeno pravno obveznost za člane legislatur, toda ni ga slučajja, da bi se tvegali prezirati takšen mandat. V Oregon-u je celo republikanska legislatura volila demokrata za senatorja, ker je imel večino ljudskih glasov. Na tak način postopano, so plutokracijski senatorji umaknili svojo pozicijo in odnehali. Zvezni senat bo polagoma sprejel popolnoma drugačno obliko, kot jo je doslej imel; bržkone bo celo mnogo naprednejši kot zbornica. V posameznih kongresnih distriktih značijo vlogo igrati lokalna vprašanja, toda senatorska volitev se bo večinoma ali pa vselej izbojevala na političnih vprašanjih in pri tem bo vedno zmogala radikalna misel. Na vsak način je v senatu čas ničel, ki so zapisane samo na demarni vreči, in s tem bo kmalu pri kraju. Pod takimi okoliščinami znamo biti za sedaj zadovoljni s tem, kar smo dosegli, če prav kričevica še ostane, namreč ko male države, imajo baš isto zastopstvo, kot velike: Nevada z 200.000 prebivalci ima toliko zastopstvo kot New York z osem milijoni.

Tretji dodatek k zvezni ustavi, kateri še ni rešen, omeji predsednika na eno dobo šestih let, ter učinkuje nazaj na prejšnje predsednike, tako da ne Taft, ne Roosevelt ne bodeta mogla biti še kdaj izvoljena predsednikom, med tem ko bo Wilson, če bo dodatek v tem času sprejet, predsedoval šest let, namesto štiri in prihodnja predsedniška volitev se bo vršila še le leta 1918 in ne leta 1916.

Kot vzrok te novotarije se obojito navaja, da vsaki predsednik, komaj se je v gnezdu segrel, že prične žice polagati za drugo nominacijo in z ozirom na to, izvršuje uradna imenovanja ter v svoj prilog goni uradni stroj. To bi seveda potem odpadlo. Temu nasprotno bi vladajoči predsednik še vedno lahko vporabljal svojo moč v prilog svojega prijatelja. Toda, odkar je to storil Roosevelt v prilog Tafta, ne sme izkušna, ki jo je doživel, biti preveč privlačna za druge.

Tudi tu, kot pri senatni-reformi, je dohoda boljšejava sovrainik. Pri senatu bi bila odprava boljšejava kot reforma; pri predsedniku volitev po kongresu, po vzgledu Švi-

ce ali Francije, na vsaki način boljše; toda to za sedaj ni dosegljivo in se moramo zadovoljiti s reformo, kot korak v pravi smeri. Sicer pa: Litje se pripravljajo, da zavre. Dejstvo, da v malo letih bodo sprejeti trije dodatki k ustavi, svedoči, kakšna izsprememba k boljšemu se je v zadnjih letih dogodila v ameriški politiki. Izsprememba ustave, da se prikrjo potrebščina novejšega časa, je zgledala, kot skorej nemogoča, in sedaj gre to takorekoč naskokoma in v silno važnih tvarinah.

Ni ni nemogoče, samo če se resno hoče. Za eno najznačajnejšo spremembo ustave, tisto, ki dovoljuje narodno obrtno postavodajo, če biti tudi kmalu pot prosti.

ABRAHAM LINCOLN.

V sredo je vesoljni svet prslavljal 104. rojstni dan Abrahama Lincoln.

Med vsemi sinovi človeštva, ki so prispevali k napredku človečanstva, ni menda noben bolj priljubljen in občudovan, kot ravno Abraham Lincoln, ki je služil svoji očetnjava v času najhujše krize in ki je umrl, ko je svoje delo končal.

Od kar je rimska inkvizicija pretrgala nit življenja slavnemu svobodnomisllec, osvoboditelju suženjstva in predsedniku Zdr. držav, Abrahamu Lincolnu, tedaj znanemu kot demagogu, kojega čini, delovanje in mišljenje, ga danes kažejo v popolnoma drugi luči, je pretelko skoraj polstoletja.

Kdor hoče spoznati Lincolnov značaj, ta naj zaglobi svoje misli v misli Lincolnovega samega.

Ker je zgodovina narodnega mučenika našim čitateljem kolikor toliko znana, bomo isto opustili, pač pa bomo tu navedli nekaj njegovih besed, ki jasno kažejo njegov navaden in vzvišen značaj.

Lincoln je rekel v svojem prvem javnem govoru: "Pravijo, da vsak človek ima poseben hlep. Če je to res ali ne, jaz lahko rečem, da poznam enega, ki hlepi po tem, da ga njegovi vrstniki častijo, on pa da se izkaže vreden njihovega častenja."

Lincoln je bil socialista. To pokaže najbolj v svojem pismu, katerega je pisal leta 1836, ker že v istem odobrava in priporoča splošno volilno pravico in ne izključuje ženske. On pravi: "Jaz sem za to, da tisti, ki plačujejo davke in podpirajo vladno, naj imajo pravico in privilegij vladanja. Konsekventno, jaz sem za splošno volilno pravico, neizključujoč ženske."

Lincoln je bil siromak, a siromastvo ga ni oviralo pri njegovem delu za napredek. Ko je bil 33 let star, je pisal svojemu prijatelju: "Ne mislim, da pridem v Kentucky to sezono. Reven sem in si nikakor ne morem pomagati. — Kar pridelam v enem letu, lahko porabim v enem mesecu."

Lincolnu je bilo določeno, da živi in vodi narod skozi velike boje, a njegovo srce pa je vseeno občutilo tisto grozoto vojske in krvolitja, kot more čutiti srce slehernega dobrega in civiliziranega človeka. Njegov govor v poslanski zbornici, dne 12. januarja 1848 je najboljši dokaz temu. V istem nam riše "blesteč zar vojaške glorioje — tisto mično mavrico, ki se pokaže po krvavem naliivu. — Kaka primera! V istem govoru je denunciral vojni govor kot "napol blazno mrmranje vročinskih sanj," vedel pa ni, da ravno on bo junak in žrtev ene največjih modernih vojsk, da ravno njegova kri bo čurljala v krvavem naliivu, po katerem se bo pokazala tista "mična mavrica".

Rekli smo, da Lincoln ni bil samo velik svobodmisllec, ampak tudi socialist; to on sam spričuje s tem, ko je rekel: "Delo je bilo prej kot kapital in je od kapitala neodvisno. Kapital je edino sad dela in ne bi mogel nikoli obstati, ako ne bi prej bilo dela. Delo je višje od kapitala in zasluži višjega upoštevanja. Noben živ človek ni vreden večjega zaupanja,

kot tisti, ki se z delom dvigujejo iz revščine na pošten način."

Takega človeka, kot je bil Lincoln, kličejo danes naši kapitalisti za demagoga in morda še kaj drugega, toda Lincolnu to ni oviralo, ker laži in obrekovanja ga niso vstrašila, še manj pa vznemirjala.

Iz Lincolnovega življenja, bi se tudi nekateri uredniki veliko naučili. Ko bi mu sledili, se ne bi bal zapisati resnice, ker Lincoln je vedno trdil in dajal vzgled, da "pravica in resnica delati moč." Lincoln je vrjel v konečno zmago pravice, edino zato, ker drugače ne more biti. Kaj piše v svojem pismu z leta 1859?

"Na tem svetu dobimo poplačilo; in tisti, ki sam ne mara biti suženj, mora privoliti, da ne bo imel sužnje. Tisti, ki branijo svobodo drugim, je sami ne zaslužijo in pod pravičnim Bogom je ne morejo dolgo obdržati."

Lincoln je bil odkrit in priprost človek. Njegova ideja je bila, da je moč v rokah ljudstva in da ljudstvo rabi to moč po lastni volji. Po Lincolnovem izvajanju ima ljudstvo pravico popraviti ustavo in odpoklicati vsakega uradnika, katerega je ljudstvo zvolilo ali postavilo v urad. Lincoln je rekel: "Ta dežela, z njenimi zavodi, je last ljudi, ki jo obljubljajo."

Besedo "svoboda" rabimo jako pogostokrat. Kako tolmači to besedo Abraham Lincoln, vidimo iz njegovega govora v Baltimore, leta 1864: "Vsi smo za svobodo; toda kedar rabimo to besedo, nikakor ne mislimo vedno eno in isto stvar. Za nekatere pomenja beseda "svoboda", da vsakteri ima pravico poljubno razpolagati s samim seboj in produktom svojega dela; med tem ko zopet nekateri tolmačijo, da ta beseda pomeni, da smejo poljubno delati s drugimi ljudmi in tudi razpolagati s produkti dela drugih. Tu sta dva popolnoma različna tolmačenja ene besede. Iz tega sledi, da eni tolmačijo besedo "svoboda" pravilno in drugi pa zlorabijo to besedo in jo namesčajo za besedo "tiranija".

Lincoln je bil skromen, vendar velik v vseh ozirih. Za svojo domovino in za svobodo sohrčavljajnov in črnih sužnje je storil veliko.

Brez dvoma Lincoln je bil velik in močan mož v duševnem in fizičnem oziru. Njegov lasten popis je sledeči: "Ako kedo želi imeti moj osebni popis, tedaj se lahko reče, da sem šest čevljev in štiri palce visok; koščat in tehtam približno 180 funtov; imam črne, trde lase in sive oči. Druhih znamenj se ne spominjam."

Spoznavajte Lincolnu in spoštujte njegov spomin! Ne rečemo, da Lincoln je bil večji ali predrznejši kot je bil "oče naše dežele" (Washington), bil pa je njemu enak v vseh ozirih. Lincoln ni bil tako briljanten v nekaterih ozirih, kot je bil recimo Hamilton, ni ti ni bil kos Tomažu Jeffersonu, ampak povdarjamo z jasnostjo, da Lincolnu enakega v primeri z njegovimi deli, uspehi in mišljenjem ameriška tla še niso rodila.

UPRAVNIŠKI PREDAL.

Konečno nam je vendar urednik zopet odstopil nekaj prostora v listu za upravniški predal. Upravništvo ima veliko stvari za poročati naročnikom in bralcem lista, zato čitajte pazno.

V današnji številki je imenik zastopnikov za Glas Svobode. Število istih je veliko in smelo trdimo, da Glas Svobode ima največ zastopnikov izmed vseh slovenskih listov v Ameriki in stari domovini. To je velikega pomena, kajti kolikor več zastopnikov ima list, toliko več novih naročnikov pride vsaki teden. V Huntington imamo zastopnika Josipa Župančiča, ki bi po številu naročnikov, katere je poslal v teku enega meseca, zavečal eno prvih mest. Na enkrat je poslal 15 novih naročnin in 7 starih. On piše, da od sedaj naprej jih ne bo mogel več toliko poslati, ker je že skoro vsak na naš list naročen.

Zopet po drugih naselbinah imamo tako vestne zastopnike, ki se tudi v drugih ozirih zanimajo za list. Rečimo na primer naš zastopnik Ignac Smuk iz Clevelanda; on obiskuje tudi trgovce in jim priporoča, da oglašujejo v listu. Istotako se je zavzel naš zastopnik Blaž Godec iz Canonsburga in nam dobil lep oglas od g. Wolfa. Isto bi lahko storili tudi naši drugi zastopniki, a čitatelji lista pa zopet veliko listu pripomorejo, ako kupujejo svoje stvari pri trgovcih, kateri oglašujejo v našem listu in trgovali povedajo, da so videli njegov oglas v Glas Svobode. Na ta način eden drugemu pomagamo; in komur je dober obstoj lista pri sreč, bo tako vselej storil.

V knjigah smo opazili, da je nekaterim potekla naročnina s koncem lanskega leta. Poštini zakon je v tem oziru jako strog in če ne bodo naročnine ponovili v teku enega tedna, jim bomo morali list ustaviti.

Zadnjič ko je bil Rev. Sojar v našem uradu nam je rekel: "Zakaj rajše ne pišete independent, kjer je več denarja notri, in pustite vero na miru?" Dal nam je za vzgled nek list, ki izhaja komaj drugo leto, pa je že dvotednik in ni še nikoli pisal proti duhovnom. In nato je rekel: Poglejte, če celih dvanaest let se mučite, pa ste še vedno na tedniku." In naš upravnik mu je odgovoril: Ko bi imel naš list tolik kapital za seboj kot oni list, pa bi bilo drugače. Ker ste pa g. Sojar ravno omenili, da naš list izhaja dvanaest let in je še vedno na tedniku, vas pa kot solastnika A. S. vprašam, zakaj vaš list, ki ima same "milijonarje" za seboj ne izhaja na šest in tridesetih straneh vsaki dan, ki je vendar katoliški list in že izhaja celih 22 let?" Nobenega odgovora. . . . Po preteku enega tedna pa smo pokazali Rev. Sojarju tisti independent list, katerega je teden prej hvalil in v katerem je urednik prav pošteno in nepristransko odgovoril Rev. Sojarju, ki je potem takorekoč z obema nogama nanj stopil in hitro izrazil drugo mnenje o tistem listu.

Ko je gospod Sojar res uvidel, da nismo nobeni petelinji repi, pa je rekel našemu upravniku: "Ko bi bili sedaj v srednjem veku in bi tako pisali, kakor sedaj pišete v Glas Svobode SEŽGALI vas bi na grmadi, kakor so Husa." No, mi se pa "hvala bogu" tega prav nič ne bojimo ker kar verujemo v sreč, to zapišemo na papir, ker nismo nobeni hinavei, ki bi v sreč mislili tako, vernim ali pa naročnikom pa govorili in pisali drugače.

Centeni čitatelji in naročniki, sedaj vidite kako hudo nas ima naša duhovščina v želodec. Kar zažgali nas bi, ako bi si upali. Da pa prežijo na list in njegovo osebo je to očitvidno in ni nobenega dvoma. Skoro vsako pismo, ki hvali pisavo Glas Svobode, pa je najboljši dokaz, da Glas Svobode je priljubljen med zavednim delavstvom, ki se je izemilo iz rimskokatoliškega suženjstva. In na to zavedno delavstvo in naše zastopnike se zanašamo, da bodo s podvojeno silo delovali na to, da se list širi med narodom in ostane na površju. Pozabiti pa ne smete enega dejstva in to je: Rimska hierarhija deluje na vse kriplje na to, da pride na površje in zopet podpiše iskro inkvizicije z vsemi njenimi grozoticami.

Komur je zato, da bodo plapolale grmade, da bo tekla nedolžna kri, tisti naj trobi v njihov rog. Glas Svobode stoji za svobodo in se bori za isto, je nasproten nazadnjaštvu, je nasproten grmadam in grozotam inkvizicije in tisti, ki se strinjate z nami, stopite v naše vrste in širite luč svobode in napredka.

Strela ubila mašnika pred altarjem. V Martarni na Francoskem je udarila strela v cerkev ravno med božjo službo. Mašnika pred altarjem je strela ubila, dve osebi težko poškodovale in cerkev užgala. Obiskovalci so pravočasno pobegnili, en del cerkve je pogorel.

Očetomorilec. Porotno sodišče v Olomoucu je obsodilo 22letnega Josipa Kubo na smrt na vislicah, ker je dne 3. oktobra l. l. umoril svojega 50letnega očeta, s tem da mu je prerezal med spanjem z britvijo vrat.

NEBO
CORK TIP
CIGARETE

Dobra kakovost

Lahke

Turške Cigarete

10 ZA 5c

Za dobiti v vsih opaladah

Najbolše na svetu.

P. LORILLARD & CO
ESTABLISHED 1760

Največja in najstareja lekarna v Chicagi
C. G. FOUČEK

Lekarnar 25 let

1801 Center ave., vogal 18. cesta

Kedar potrebujete zdravila, ali le karksko pomoč pridite k meni, kjer Vam najboljše postrežem.

V moji lekarni uradujejo skušeni češki-slovenski zdravniki in njihove recepte izgotovim natančno.

V moji lekarni se nahaja p o š t a že nad 14 let in v katerem času smo odposlali nad 10 milijonov kron. Prejemam hranilne vložke in plačam 3% obresti. Denar dvignete kedar hočete.

U. S. MAIL

C. G. Fouček

1801 Centre Ave.

CHICAGO

Prodajam šifkarte za vse linije in izdelujemo vse notarske posle, kot: pooblastila, kupne pogodbe, pobotnice, potrdila itd. Vselej se obrnite do nas z zaupanjem.

NAJVEČJA SLOVANSKA TISKARNA V AMERIKI JE

NARODNA TISKARNA

2146-50 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL.

TEL. CANAL 445

Mi tiskamo v Slovenskem, Hrvaškem, Slovaškem, Češkem, Poljskem, kakor tudi v Angleškem in Nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskovine za društva in trgovce.

Vina!
Vina!

Rojaki po Ameriki sosebno pa slovenski gostilničarji ki kupujejo od mene doma izdelana vina, me gotovo dobro poznajo in v ta namen se jim, kakor tudi drugim rojakom in gostilničarjem priporočam za obila naročila.

MRS. FRANCES LAUSCHE

6121 St. Clair Ave. CLEVELAND, OHIO

FREE
\$15.
FREE

ZASTONJ \$15

Kedar kupite uro, takrat kupite samo najboljše. — Elgin in Watham so najboljše na svetu. Da razglasimo našo tvrdko smo se odločili, da pomoremo vsakemu, ki reši to zastavico, priti do ene teh svetovno znanih ur.

Vzemite številke od 1 do 9, rabite vsako številko samo enkrat in jih tako razvrstite, da bodo skup znašale na obeh straneh številko 23, potem nam pošljite rešitev. Če bo pravilna, vam bomo poslali kreditni ček za \$15, ki je dober pri nakupu ene teh krasnih ur. Pišite še danes in priložite znamko za katalog, da si iz njega izberete uro, ki vam najbolj ugaja.

NEW YORK CREDIT CO.,

354 E. 55th St. Dept. 31, New York.

Dajte izdelati svoje tiskovine pri

"SPRAVEDLNOST"

1825 Loomis St. Telefon Canal 1015

Cene zmerne — Delo solidno

"SPRAVEDLNOST" EDINI ČEŠKI, UNJSKI DNEVNIK STANE 10C. NA TEDEN.

Slovenska Delavska Podporna in Penzijska Družba

Ustanov. Inkorp.
21. nov. 1909 15. marca 1910.

MADISON, PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

PREDSEDNIK: Martin Jager, L. Box 102, Conemaugh, Pa.
PODPREDSEDNIK: J. Zakrajšek, R. R. 3 Box 57 Columbus, Kans.
TAJNIK: Jos. Hauptman, Box 140, Darragh, Pa.
ZAPISNIKAR: Jos. Mostar, Box 120, Adamsburg, Pa.
BLAGAJNIK: John Gantar, Box 286, North Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:

ALOJZ FLERE, predsednik, Box 121, Adamsburg, Pa.
MATH PETRICH, I., Box 183, Cliff Mine, Pa.
HENRY LAMUTH, II., Box 114, Marianna, Pa.

POROTNI ODBOR:

JOHN LEKŠE, predsednik, Box 94, Mulberry, Breezy Hill Sta. Kan.
ALBERT ŠVAJGAR, II. Box 146, Livingston, Ill.
JOHN GOMILAR, III., R. F. D. No. 3 Box 144A, Johnstown, Pa.

POMOŽNI ODBOR:

MARTIN HORVAT, Box 140, Darragh, Pa.
ALOJZ ŽAGAR, Herminie, Pa.
MARTIN PUMPE, Box 130 Adamsburg, Pa.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. Geo. Boehm, Arona, Pa.

Glasilo je "Glas Svobode."

Vsem društvam oziroma dr. uradnikom na znanje, da v poslej pošiljajo denar na sedanjega blagajnika.

Sprejeta nova društva:

Št. 16 v Brereton, Ill.: Frank Aleš, cert. št. 584; John Černe, 585; John Germ, 586; Jos. Žagar, 587; Jos. Komac, 588; Tomaš Kuharič, 589; John Petje, 590; Math Jelšovar, 591; Frank Izanc, 592; Math Mihelič, 593; Frank Heršič, 594; John Dolinar, 595; Thos. Felz, 596; Anton Tekovec, 597.

Št. 17 v Staunton, Ill.: Frank Jerkič, cert. št. 598; Ant. Strah, 599; Frank Pervinšek, 600; Fr. Jeršin, 601; Peter Kosane, 602; Stefan Predikaka, 603; Jos. Klaužar, 604; Alojs Intihar, 605.

Sprejeti novi člani:

K dr. št. 1: Frank Battista, cert. št. 606.
K dr. št. 4: Andrej Lenaršič, cert. št. 607.
K dr. št. 5: Frank Kos, cert. št. 608.
K dr. št. 8: Frank Ortač, cert. št. 609.
K dr. št. 9: Andrej Oplotnik, cert. št. 610; Fr. Kaučič, 611.
K dr. št. 10: Peter Pistotnik, cert. št. 612; Fr. Pangerl, 613; John Sajovec, 614; John Pole, 615; Andrej Drobeš, 616; Valentin Podbevšek, 617; Anton Tome, 618; Frank Lampe, 619; Tomaš Majnik, 620; Anton Kropivšek, 623.
K dr. št. 15: Jos. Wimler, cert. št. 621; Mih. Petrošič, 622.

Račun Slovenske Delavske Podporne i Penzijske Družbe od 1. oktobra do 31. decembra 1912

Dr. št.	DOHOTKI					SKUP	IZDATKI			ŠTEV. ČLANOV
	Pristoj	Ases.	Znaki Pot. I. & c.	PLAČ KNJIŽ.	PLAČ DOLG		POSIM	BOL. PODP.	SKUP.	
1	\$ 8.00	\$ 248.00	\$ 1.50	\$ 6.60	\$ 6.50	\$ 264.10	\$ 119.00	\$ 119.00	\$ 119.00	67
2		40.75		5.50	6.50	47.75	188.00		188.00	12
4	2.00	116.50		5.50		124.00	40.00		40.00	39
5		58.00	3.50	1.60	3.75	66.85	15.00	100.00	115.00	16
6		47.13			4.22	51.35				12
7	1.50	154.00	1.50	4.80		161.80	256.80		256.80	41
8	10.00	109.00	4.50	3.40		126.90	101.55		101.55	36
9	7.00	99.00		4.80	1.00	111.80	32.00	100.00	132.00	33
10	16.00	162.75		6.45	1.50	186.70	46.40	100.00	146.40	50
11	12.50	109.75	75	4.80	6.00	133.75	58.40		58.40	39
12		83.50		2.90	27.25	113.65	173.75	49.30	223.05	28
13	5.50	33.00			1.25	39.75				8
14	3.00	79.75	9.00		12.25	104.00	43.70		43.70	24
15	27.00	14.50		20		41.70				12
	\$92.50	\$1355.63	\$20.75	\$41.55	\$63.72	\$1574.10	\$1074.60	\$349.30	\$1423.90	420

DOHODKI:

Bilanca dne 30. sept.	\$ 1910.71
Pristojbine	92.50
Asesment	1355.63
Znaki, potni listi	20.75
Plačilne knjižice	41.55
Plačan dolg	63.72
Inventar pohištva	250.00
Zaloga znakov	15.00
Dog na znakih	76.50
Skup	\$3826.36

IZDATKI:

Bolniška podpora	\$1074.60
Pogrebni stroški	349.30
Tiskovine	291.70
Pisalni stroj in traki	40.00
Glasilo	25.00
Plača zapisnikarju	3.00
Popravek pravil	10.00
Najemnina za 2 mesece	6.00
Ekspres	6.75
Poštnina in drugo	7.41
Plače taj. in blag.	62.50
Gotovina blag. knjižice dne 31. dec. 1912	1950.10
Skup.	\$3826.36

REKAPITULACIJA:

Skupni dohodki in imovina	\$ 3826.36
Izdatki	1876.26
Gotovina Blag. Knjižice dne 31. dec. 1912	1950.10
Skup.	\$3826.36
Opomba: Vštevek k gotovini	\$1950.10
Nevrnjene čeke	515.25
tedaj znaša ista	\$2465.35

LOUIS FLERE, MATT. PETRICH, HENRY LAMUTH, nadzorniki.
MARTIN JAGER, Gl. preds.

JOS. HAUPTMANN, Gl. taj. JOHN GANTAR, Gl. blag.
This is to certify that the examining Board has made an examination of Book of the financial Secretary of S. D. P. & P. D., Madison, Pa. and find a true and correct acct. of same.
Sworn and subscribed before me this 12th day of Jan. 1913.

D. K. KIMMEL,
Justice of the Peace, Arona, Pa.

SEAL
MY COMMISSION EXPIRES JANUARY 1st 1913

Suspendirani člani:

Od dr. št. 1: Andy Caserjo, cert. št. 91.
Od dr. št. 11: Anton Mahnič, cert. št. 272.

Zopet nazaj sprejeti člani:

K dr. št. 5 Mike Lukatič, cert. št. 385; Dušan Prica, 387.
K dr. št. 6: Josip Richter, cert. št. 110.
K dr. št. 7: Karol Izlakar, cert. št. 133.
K dr. št. 11: Alojs Vidovec, cert. št. 312; John Jurjevič, 489.
K dr. št. 14: Josef Tomann, cert. št. 422.

Črtani člani:

Od dr. št. 1: E. Helgern, cert. št. 348; Karl Gazda, 434; Karl Kmite, 455.
K dr. št. 11: Anton Kastelic, cert. št. 488.

Odstopli člani:

Od dr. št. 15: Anton Orel, cert. št. 566.

DRUŠTVENI URADNIKI.

Dr. št. 16 v Brereton, Ill.: Preds John Černe; tajnik F. J. Aleš, Box 43; blagajnik J. Germ, vsi v Brereton, Ill.

Dr. št. 17 v Staunton, Ill.: Preds. Fr. Previnšek, Box 14; tajnik in blagajnik Fr. Jerkič, Box 77; vis v Staunton, Ill.

Opomba: Ako zapazite kako pomoto pri imenih ali številkah naznanite isto glavnemu tajniku S. D. P. in P. D., da se ista uradno popravi.

ČLANOM S. D. P. in P. D. IN ROJAKOM VOJBE.

Vsim krajevnim društvam oziroma tajnikom naznanjam, da sem razposlal na vsa društva potrebne listine, katere mora vsak član oziroma tajnik izpolniti. Vsak član je v korist svoje družine obvezan, da izpolni te listine jako natančno, tako da se bo mogel glavni urad vestno ravnati pri izplačevanju podpore oziroma penzije. Ko hitro so te listine izdelane jih naj društveni tajniki pošljejo na glavni urad.

Na vsa krajevna društva sem razposlal izdelane police in dolžnost vsakega člana je, da iste pregleda in se prepriča, ako ni kake oomote na njih. Kdor zapazi kako pomoto, naj to nemudoma naznani svojemu društvenemu tajniku, ki

bo poskrbel, da se police vrne na glavni urad in popravi. Tisti član, ki ni prejel police naj to naznani tajniku, ki bo stvar poročal na gl. urad in izposloval, da se mu izdelala police.

Glavni odbor je sklenil na svoji zadnji seji, da imajo društva pravico izbrati si poljubno ime, katero naj bo narodno, nikakor pa ne kakega svetnika.

Danes je priobčen v glasilo tudi račun Družbe. Pogledajte si ga in vsak se naj sam prepriča o finančnem stanju in gospodarstvu Družbe. Družba, dasi je še mlada in je imela konec zadnjega leta komaj 13 društev s 442 člani in vključ velikanskim stroškom, ki so bili za začetek neobhodno potrebni, ima še precej lepo svoto naloženo na banki.

Sedaj družba šteje 17 društev in od novega leta naprej je k Družbi pristopilo nad štirideset članov. Za tako mlado organizacijo to znači lep napredek in upati je, da se bo to število potrojilo v prihodnjem mesecu.

Pravila, kakor sem že omenil sem razposlal na vsa društva in člane. Ista so tiskana v slovenskem, angleškem, nemškem in italijanskem jeziku. V krajevna društva in Družbo se sprejema tudi Nemci in Italijani, toraj ako imate kakega prijatelja te narodnosti ga lahko sprejmete v društvo. Mi kot delavci ne delamo razlike po narodnosti. Naša Družba je delavska organizacija, delavcu v pomoč in zato ne izključujemo delavca radi narodnosti ali verskega prepričanja.

Na rojake po tistih naselbinah, koder Družba še nima svojega krajevnega društva, apeliram, da ustanove društva in jih priključijo k Družbi. Vsekako pa, kedar ustanavljate podporna društva in predno storite odločilni korak h kateri podporni skupini bi se priključili, obrnite se na spodaj podpisane, da Vam pošlje vsa potrebna pojasnila kot pravila in drugo, katera prečitajte, potem pa primerjajte ugodnosti, ki Vam jih nudijo druge organizacije s ugodnostmi naše družbe. Če to storite, sem prepričan, da se bodele odločili za S. D. P. in P. Družbo.

Družba je tudi sklenila, da po možnosti plača trud in vrne vsaj deloma stroške ustanoviteljem društev in sicer jim da 10% od prvega poslanega asesmenta in pristopnine; res ni veliko, vendar pokrije vsaj deloma strošek, ki je združen s tem trudopolnim delom. S bratskim pozdravom!

Jos. Hauptman, tajnik.

Zelo nizka vožnina.

Phelps Bros. & Co., generalni agentje za Austro-Amerikansko Parobrodno črto, so dobili poročilo iz glavnega urada te parobrodne družbe, da bo ta družba v mesecu marcu inaugurirala mesečno plovbo parnikov med Trstom, Grško in drugim pristanišči v Sredozemskem morju in Kanado. Prvi parnik, ki plove v marcu se bo ustavil v Portland, Me., naslednji parniki se bodo ustavili v Quebec in Montreal. Vožnja za tretji razred med Trstom in Kanado bo stala \$29.50; potniki za Združene države morajo še poleg tega plačati od vlade odmenjeno takso. Ta cena je veliko nižja, od one, ki je bila pred nekaj časom objavljena.

XI. letnik Glas Svobode.

Na rokah imamo nekaj celih letnikov "Glas Svobode" za preteklo leto. Vsih 52 števil po pošljemo poštne prosto za \$1.50.

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI
VOZIJJO iz AVSTRO-
OGERSKE v NEW
YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA:

Alice 19. marea | Argentina, 19. februarja
Martha Washington, 22. mar. | Oceania, 5. marea
Parniki odplujejo vedno ob uredan ob 1. uri popoldne iz pristanišča Bush's Stores, Pier No. 1 na koncu 50te ceste v South Brooklyn.

Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovane pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in prikladna postrežba; obhaja se v SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp's Bros. & Co., GLAVNI ZASTOP ZA AMERIKO
2 Washington St., New York, N. Y.

K. H. Kempf glavni zast. na zapadu 120 N. La Salle St. Chicago

Modne
obleke in
svršniki.

Največja zaloga,
najboljša kakovost
in najnižje cene
najdete vedno pri

THE
ATLAS
CLOTHING CO.

JELINEK in MAYER,
imitelja

vogal Blue Island Ave in 18 ceste

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

1914 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Urajuje na svojem domu:
od 8.—10. ure predpoludne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—8.30 ure večer.
V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoldne.
Ob nedeljah samo od 8.—10.
ure dopoldne doma in to le izjemoma v pravih nučnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

ATLAS BREWING CO.

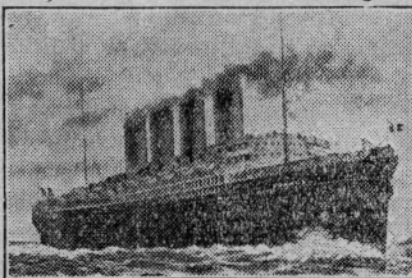
sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER MAGNET GRANAT

Razvažajo pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Compagnie Générale Transatlantique

Iz New York v Avstrijo čez
Havre Basel.

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe, snažne postelje, vino in razna mesna jedila.

Pristanišče 57 North River
vznožje 15th St., New York
City

HITRI POŠTNI PARNIKI odplujejo vsak četrtek ob 10. uri zjutraj:

S. S. France (nov dvovijak) S. S. La Provence
S. S. La Lorraine S. S. La Savoie

Najboljše udobnosti v III. razredu.

Odplujejo vsako soboto ob 3. pop.

S. S. Rochambeau (nov dvovijak) S. S. Chicago
S. S. Niagara S. S. La Touraine

Glavni zastopnik na 19 State St., New York. MAURICE W. KOZMIRSKY.
glavni zastopnik za zapadu. 139 N. Dearborn St. Chicago, Ill.

DOBITE DOBRO URO Z LAHKA!

To elegantno imp. RAILROAD URO s 21 kamni, navijakom, ročajnim opuščalom, patentiranim regulatorjem in s mnogimi drugimi stvarmi, absolutno natančno in zanesljivo, 20 LET GOLD FILLED hunting pokrov, ki lepo zrisan. Ta ura je nalašč izdelana za železničarje, ki morajo imeti zanesljiv časomer. Oboje velikosti. POSEBNA PONUDBA: To uro pošljemo na vaš naslov C. O. D. \$5.75. Ekspres plačate sami. Če ni ura takšna, ko je preiščete, ne rabite plačati niti centa. Pozlačena verižica in privesek zastonj z vsako uro.

EXCELSIOR WATCH CO.

505 ATHENAEUM BLDG. CHICAGO, ILL.

DOPISI.

Barberton, O.

Precej časa je minulo, od kar sem čital zadnji dopis iz naše naselbine. Jaz sam neznani kaj je temu vzrok, mogoče je gradiva zmanjkalo. Da ne začnem o vremenu, ste lahko prepričani, ampak k resnosti: Čas predpusta je minul, kar ostavlja za seboj več nove zaroblencev v naši naselbini. V zadnji izdaji Glas Svobode sem tudi čital dopis iz Chisholm, Minn. da je nebeški agent ednemu izmed novih poročencev računal za ceremonijo celih \$20.00. BRAVO! tako je baš treba. Ampak žal! še se premalo. Tukaj se poznajo svobodomiseli, ki jih je zelo dosti vse povsod, "pardon", večina pri "bari", prmaruš kadar se bom pa jaz oženil, se bodem civilno, ne pa od farja. Drugi zopet, jaz mojga otroka nebudem pustil krstiti, in nepripuščem kot oče svojemu otroku rim-katoliške grbe na njega. Ali glej spaka! Oženjeni nimajo sreče, ako niso podpirali farskih parasitov v času njegove poroke. Novo rojenčke pa z vso silo nesejo h krstu, pa ne očetje sami, ampak nekdo drugi. Tako je, in tako ostane, dokler zavedni delavci ne razbijemo črno megle s kanonom zavednosti.

Tem potom se v imenu društva št. 61 S. S. P. Z. lepo zahvalim vsem tukajšnjim rojakom in rojakinjam, posebno pa rojakom iz Kenmore in Akron, O., ki so se bili vdeležili naše društvene veselice, ktera je povsem prav dobro izpadla, ako pomislimo, da ni bilo skoro nobene agitacije. Društvo se je zavzelo, da se vpoštevata, kadar se bode treba odzvati.

Na zadnji redni mesečni seji se je predlagalo več rojakov "kandidatov" za vstop k našemu društvu (nekoliko pripombe k temu: V naši naselbini je veliko društev, ter se razlikujejo med tem da so nektera katoliška, druga narodna, in naše društvo spada k SSPZ. Vsa druga društva imajo svoje organizatorje, ki nagovarjajo rojake za vstop k njegovemu društvu (tako on pravi) vse povsod in zmirom vsaki čas. K našemu društvu nisem še slišal, da bi kdorka nagovarjal za vstop. Društvo napreduje vseeno. Zakaj bi pa ne? Ali ni to društvo na dobri podlagi? Ali ne plačuje S. S. P. Z. največjo bolniško podporo svojim bolnikom? in tudi v kratkem času, ako je bolnik v slabih finančnih razmerah dobi denar v par dneh od Zveze?

Rojaki! ali mi morate to spodbiti? Mislim da ne! Zaradi tega opominam rojake in rojakinje, da ako hočete biti zavarovani pred nesrečo in v slučaju smrti, se vpišite v naše društvo št. 61 S. S. P. Z. to je edino društvo v naši naselbini, ktero se ravna po pravilih in vstavi, napram svojim bolnikom. Za daljša pojasnila se obrnite na spodaj podpisana.

Tem potom označim, da ni pri našem društvu nejdnežnega člana s primkom Pire pač pa je Princ, ali pomotoma se je pisalo Pire, pa ne iz pod mojega peresa ali svinčnika, to naj zadostuje tistim ki si to tolmačijo.

Društveni uradniki za leto 1913 so sledeči: John Princ, predsednik, 110 Bredy St., Barberton, O.; Math Golob, podpredsednik, 202 E. Beaver St. E. Akron, O.; Fr. Levstek, tajnik, 817 Wooster Ave. Barberton, O.; Gregor Kos, blagajnik, 224 High St.

Frank Levstek, taj.

Chisholm, Minn.

Prijel sem pismo od mojega starega prijatelja iz starega kraja, v katerem se mi zahvaljuje za dopisovanje listov Glas Svobode in Proletarca in pravi kako smo lahko ponosni tu v Ameriki, da imamo tako delavska zavedna in napredna časopisa. Zato ni čuda, da se delavci zanimajo za ta dva lista. Moj prijatelj je dajal ta dva lista zopet svojemu prijatelju, ki je tudi razredno zaveden delavec, da ju prečita. Omenjeni prijatelj je pred kratkem odšel na Saksono za delom, a bilo mu je pa tako dolg čas po teh dveh listih, da mi je poslal prvo zasluženih deset kron s prošnjo, da mu oba lista tja pošljem. To dovolj kaže,

kako interesantna je pisava v teh časopisih in ne bi škodilo ako bi naši rojaki, ki imajo svojce v stari domovini naročili ta dva lista zanje. Pomisliti moramo, da tu v Ameriki časopisje bolj svobodno piše, kakor pa v stari domovini, kjer so listi pod strogo cenzuro.

Pozdrav na vse razredno zavedne rojake! Geo. Brinšek.

Globe, Ariz.

V državi Arizona imamo lepo gorko vreme, mraza ni nobenega. V moji hiši človek naleti na vsakojako časopisje; imam jih nič manj kot deset, med temi tudi "edino katoliški" list. Tudi tega čitam, pa še kako pazno! Nikdar v mojem ljubem življenju si ne bi mislil, da bi bili ti gospodje taki izkoriščevalci vere, kot so. Do slej sem gojil nekako tajinstveno spoštovanje do teh gospodov, a sedaj pa moram popraviti reči, da sem nele zgubil spoštovanje do njih, temveč tudi vero. Naj povem samo en slučaj, ki sem ga doživel v tej cerkvi. Bilo je nekako pred štirimi leti ko sem šel s svojo hčerko v cerkev. Nekako sredi maše vrže duhovnik plašč na stran in hajdi med ovčice nabirati denarev. Prišel je tudi do mene. Segel sem v žep pa nisem imel drugega kot srebrni tolar, katerega sem mu dal in rekel naj mi da nazaj 75c, toda on se ni zmenil, temveč kar šel naprej z mojim tolarjem. No rekel sem si: Good bye tolar! in naprej molil. Nikoli mi ne bi to prihajalo na misel, ko ne bi ta jolietška gospoda tako udrihala po socialistih in jim predbacivala, da zmiraj kolektajo itd., med tem ko sebe nevidijo. Če je le pet oseb v cerkvi, že pričinglja z zvončkom po cerkvi božji služabnik in vsakemu podtakne tisto škatljico pod nos, češ, podiši in daj in kar daš tega več ne dobiš nazaj.

Zakaj vedno duhovni vpijejo, da je socializem velikanska nesmisel? Zakaj pa oni ne prevzamejo vodstva in rešijo delavstvo iz suženjstva? Nam delavcem bi bilo končno vseeno, samo da se bi znebili kapitalističnega jarma, pa naj nas popelje iz suženjstva odpadnik ali pa rimokatoliški duhovnik. Dajte prevzemite vi vodstvo in če nas bode pošteno vodili do našega cilja, pa bomo vam sledili. Dokler nas pa mislite samo izkoriščati in držati v temi, pa vam bomo kazali hrbet.

Tako je gospoda! Veliko boljše bi bilo za vas, če pustite socializem lepo na miru ali sega pa sami oprimete, kar bo za vas jako koristno in jako lepo.

Večkrat berem v časopisih o tistega romanja na novi Lurd na Dolenjskem in ker sem ravno od tam doma, naj nekoliko orišem tisto versko neumnost. Tam doli, na ubogi Dolenjski strani, kjer je že pred šeststisoč leti hudič skalo vrigel, je mogla uboga božja mati čakati celih dvatisoč let, predno se je pokazala posvetnim očem, in tisti nedolžni studenček s tisto čarodejsko zdravilno močjo je bil tako dolgo nepoznan med št. Jernejčani in sedaj kar naenkrat je postal svetovno znan. Kaka sprememba. Dragi bralec, pomisli kak humbug se dogaja v naših krajih. Ta črna banda lovi tiste svitile kronice na najvzamejše načine in pretvega. Tisti humbug na Dolenjskem je postal takoznamenit, da so se farji začeli zanj prepirati in vlačiti po sodiščih. Tudi ljubljanski škof Jeglič, je prišel pogledat in se prepričati o čudodelni moči nedolžnega studenčka. Ko se je vračal v belo Ljubljano si je pač mislil: Kdorkoli je pogruntal ta humbug, ni preneemna glavica in svitile kronice, ki se bodo stekale v nikdar polno bisago tudi niso mačkine solze, zato je treba "svet" kraj požegnati. Od tistega časa naprej, kar so se oni prokleti ovčarji priklatali na Pletarje iz Francoskega, revno ljudstvo ni ma več nobenega zasluzka. Pred njimi je bilo vedno dosti dela za domačine na tisti grajščini, sedaj pa je vse drugače. Revno ljudstvo mora iti v nekrščansko Ameriko za kruhom. In to je tisti največji čudež, ki se je pripetil v bližini tistega studenčka.

Tukajšnje delavske razmere so še dosti dobre, povprečen zaslužek je \$3.75. Delo je največ v premogokopih. Imamo tudi podporno društvo, ki spada k SSPZ. in dobro napreduje. Pozdrav!

J. Paulič.

Murray, Utah.

Pošiljam Vam naročnino in s isto par vrstic iz mormonske dežele. Z delom gre še precej dobro in tudi delo se lahko prebere, ker so tukaj štiri rudotopilnice, ki so last različnih kompanij, in sicer je ena v Murray, druga v Midvale, tretja na Garfield in četrt na Tooele. Nadalje je več rudokopov in par premogokopov. Plača je več vrst in sicer od \$1.90 do \$3.25.

V dnevniku, št. 14 sem videl dopis iz Tooele, v katerem pravi dopisnik, da so tam dve rudotopilnice, kar pa ni res, ker tam je samo ena, v kateri pa se topi dvojeverste ruda, bakrena in svinčena.

Po mojem skromnem mnenju je mormonska država ena najboljših držav na zapadu. Dela je jako dovolj in tudi zemlja je jako rodovitna, posebno sadjereja se v tej državi prav izvrstno obnese. Na jesen je sadje tu tako poceni. Da se človek mora kar smejeti. Breskve so od 25 do 40c bušelj. Sadjje, posebno breskve naše gospodinjje prezervirajo za zimo in jih stane kvort še ne 4c. — Krompir je tudi po ceni in sicer 40c bušelj; moka je tudi cena, 100 funtov stane do \$2.25; druge stvari pa so precej drage, kakor povsod. Zimo imamo jako hudo in mormoneci pravijo, da take zime že niso občutili zadnjih dvajset let.

Socializem se tu prav dobro razvija in reči moram, da so se ga Mormoneci z obema rokama oprijeli. Tukaj imamo vse socialistične uradnike. Omeniti moram, da naši rojaki se kaj malo brigajo zato, da bi postali državljani, ker v celi naselbini nas je samo osem državljanov. To je slabo za naše rojake.

Murray City je suho na videz, toda če bi nas kedo videl kako ga žagamo, bi se kar za glavo prijel. Prej ko je bilo mesto mokro je bilo vse bolj zmerno; sedaj pa ko je prohibicijska zmagala in ko ima skoro vsak svoj saloon doma, pa ga zmiraj žehta.

Nekaj pogrešamo v tej mormonski deželi in to so ona nežna bitja, ki delajo Trbovčevemu Tončku toliko preglavice. Za dekleta bi se fantje kar pulili in želeli je, da nas bi osrečile, ako pridejo med nas. Zgodi se, da vsako kvartno leto pride v našo naselbino eno dekle, ki je tako srečno, da ima na izber kar petdeset fantov. Seveda srčen postane samo eden, vsih drugih 49 pa pretaka kroko-dilove solze in nestrpno čaka na druge kvatve.

Ko se ne bi bal svoje boljše polovice, bi tudi jaz obližnil prste, ako bi prišlo v naše kraje kako dekle, saj tukaj nam postava dovoljuje, da imamo svobodno več žen, zato pa zmenoj ne bo nič, saj je drugih fantov dovolj, ki so ledig in fraj in bi bili zadovoljni če bi eno imeli. Pozdrav!

Josip Shober.

Depue, Ill.

V št. 5 Kinezarja sem čital neko dolgo pridigo izpod peresa onega srečnega fratra, ki pisari namesto katoliškega uradnika, za katerega je rekel predsednik K. S. K. J., da ima roke omadeževane s delavsko krvjo, za kar ga tudi Rev. Kranjec toži. V tisti pridigi zopet napada socialiste, da se naj pokažejo, kaj so že dobrega storili za delavec in da naj sami postavijo Zavetišče, ako morejo. Rev. Kranjec, dobro ve, da socializem je še primeroma jako mlad med ameriškimi Slovenci in da kar tako se ne more v enem dnevu napraviti velikanski družabni preobrat. To gre počasi in gotovo, zato pa ima Rev. Kranjec velik strah pred njim. Ker je bil on tako laskav, da je stavil vprašanje socializem, za katero mu odgovora ne bodo dolžni ostali, pa jaz vprašam g. Kranjca: Kaj so pa slovenski duhovni storili dobrega za delavec trpina? Povejte! Rojaki, pomislimo koliko časa so že slovenski farji v Ameriki, pa kaj imamo za pokazati? Kje so še kaj

dobrega storil za delavec! S tem, da ga obirate do kosti, mu še niste prav nič hasnili, temveč ravno obratno. Škodili ste nam. Kranjec in Sojar in povrh še kak Nimaniš naj le nasprotujejo S. Z. kolikor jim drago, saj plačilo jim ne odide. Tisti, ki bi radi imeli zavetišče na versko-katoliški podlagi store najboljše, ako zgradijo no-rišnico za te nasprotnike slovenskega naroda. Sojar je sam rekel v Sehring Brewery, da je bedak in se je prav po bedakovski skregal s Nimanišem.

Da so možje znoreli, najbolj pričista slika antikrista, na kateri so pokazali, koliko oni držijo do svetih reči. Pokazali so v katerega boga oni verujejo. Sicer je nam svobodomislecem vseeno, v katerega boga oni verujejo ali rogatega ali kosmatega.

Ne davno tega sta stopila v zakonski stan Josip Žerjav in gospodična Jožefa Rangus. Nevesta je čma iz Cerklj, ženin pa iz St. Jeromeja. Na svatbi smo se prav dobro imeli, pa še bolj "lušno bi b'lo" ko ne bi dekleta za mizo dremale. Depučjani smo radi veselili in plešemo, če imamo dekleta, ki so tudi vesela in se ne držijo kot britke matre. Opazovalec.

Hermine No. 1. Pa.

Mnogo časopisev čitam, zato pa moram reči, da z vseh strani, koder je kaj Slovencev, se v enem ali drugim časopisu oglašijo da ne živijo samo ob kruhu in mesu, marveč da se tudi budijo in krepijo na umu za svetlejšo bodočnost. Toda žal; tukaj na Hermine je tudi dosti slovenskih družin in obilo samcev, ali še nisem videla, da bi se kateri v kakim časopisu oglašil; torej pa naj jaz omenim nakratko tukajšnji položaj.

Tukaj imamo dva slovenska svobodomiselnega podporna društva, ali žal, ko zelo počasi napredujeta. Vse bi še bilo, a teta sloga kaj malo prihaja med naše sestre in brate, silno so pa ponosni, kadar kakšnega društvenega brata brez povoda napadejo in pod kap postavijo, potem si pa mislijo, da so za korak napredovali. Tudi se večkrat kateri izusti, češ, kaj je potreba tukaj dveh društev, manjše ko jih je, boljše je. Ali to ni resnica. Kadar pa oboli tak širokoustnež, takrat tarna, da je joj.

Bratje in sestre, zjedinite se in pristopila v društvo, naj si bo v to, ko je dobro, ako so dobri člani in članice. Jaz sem že 7 let pri društvu, šest let sem bila pri sv. Barbare v Allegheny, a sedaj sem pa pri S. S. P. Z. Večkrat katero nagovarjam, da bi bilo dobro, ko bi pristopila v društvo in si bo v to, ali ono, a pravi, kaj hočem, saj ne bom dolgo živel; saj je mož pri društvu, potem je že vseeno. No, vidite tako je. Zato pa tako tiho spijo. Nekaj pa jih je dobrih, a pravijo, kaj se hočem toliko truditi, saj nič ne pomaga. Bratje le korajžo, pa naprej; bodele videli, da se bodo počasi večinoma prebudili ter postali dobri sodrugi; samo časa je potreba in se ne obračat po vremenu. Danes je premraz, jutri prevroče.

Kar se dela tiče, se lahko dobi; zaslužek je pa kakor ima kteri moč, vsaki pa mora svojo moč do skrajnosti porabiti, če hoče kaj zaslužiti, da pošteno preživi sebe in svojo družino, okroglega pa ne ostane nič.

K sklepu pozdravim vse sestre in brate in želim v tem letu kaj več napredka in konec sovraštva, tebi Glas Svobode pa obilo novih naročnikov in predplačnikov, kakor ti jaz pošljem ob enem \$2.00 za celoletno naročnino.

Rozi Kolar.

K N J I G A
"CVETKE IZ PAPEŽEVEGA VRTA"

je izšla v zalogi

A. H. SKUBIC, 2740 S. Clifton Park Ave., Chicago, Ill.

Stane 50c.

Naročite jo še danes, ako hočete vedeti o početjih rimsko-katoliške luhovščine.

Kaj so cvetke, kaj je plevel?

Dobro nadrgnje s pristnim **PAIN EXPELLER**. JEM bo vedno odpomoglo bolečine, kedar vam revmatizem nagaja. Pazite na ničvredne ponaredbe.

Najstarejša slovanska tvrtka

EMIL BACHMAN

1719 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsim Slovanskim društvam za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in vsakerih potrebščin. Izdelek je najfinejši in najokusnejši, pri tem pa zelo zmerne cene.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamči za pristnost in okusni izdelek naročenih potrebščin. Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik.

G. VOKOUN
1411 W. 18th St., Chicago.

V moji trgovini se dobe prve vrste cigare, dobre avalčice in raznoličen tabak iz vseh dežela.

Slovinci, oglašajte se pri meni!
Telefon Canal 2301
Popravljalnica dežnikov in pip

Dobra Unijska Gostilna, kjer se mrzel in gorak prigrizek. Pod vodstvom **Jos. S. Stastoy**

2005 Blue Island Ave. Velika Dvorana za društvene in unijske seje, in druga dvorana za koncerte, ženske in zabave.

M. KARA
1919 So. HALSTED ST. cor. 19. Place.

Vam je na razpolago pokazati svojo najboljšo zalogo **jesenske in zimske obučje.**

Phone: Canal 80. **HOERBER'S CREAM OF MALT**

Martin Nemanich, GOSTILNA

Vogal 22. in Lincoln Street Prost gorak in mrzel prigrizek vsak dan.

SLOVENSKA GOSTILNA

kjer se toči vedno sveže Schoenhofen-Edelweiss pivo in kjer se dobe domača vina in najboljše unijske cigare.

Kegljisce. **ANTON MLADIČ**
2348 Blue Island Ave. Chicago.

The Konrad Schreier Co.

Sheboygan Wis.

Varitelji najboljšega piva v sodih in steklenicah. Edelbrau in Pilsen pivo iz naše pivovarne je najboljšje.

ODVETNIK PATENTI
GARL STROVER
(Sobe šte 1009)
133 WASHINGTON ST. CHICAGO, ILL.
TEL. 3989 MAIN

GOSTILNA

kjer je največ zabave in največ vžitka za par centov s biljardno mizo na razpolago. Vse to se dobi v gostilni

John Košiček

1807 S. Centre Ave. Chicago, Ill.
Telefon Canal 1439.

"The Roosevelt Saloon"

ROCK SPRINGS, WYO.

A. Justin, lastnik

In trgovec z vinom, cigarami, meslim pivom itd. — Se priporoča Slovincem!

Irgovina s nevedobnim obuvalmo

Vstanovljena leta 1883

Velika zaloga obuvaj najnovejše kakovosti po zmerno niskih cenah.

JOHN KLOFAT

631 Blue Island Ave., Chicago.
Druga vrata od Kasparjeve Bank.

Social Club Saloon

— Edina slovanska tvrtka v mestu —

J. Klauhnec in J. Pongerčič

312 Garrison Ave.
lastnika in prodajalca likerjev na debelo.

Prenočišča za potnike.

PORT SMITH, ARKANSAS.

RAZNO IN DRUGO

KRANJSKO.

Rodbinska tragedija. Sprevednik Sevshek je prišel dne 17. m. m. zvečer ob pol devetih domov. — Vrnala njegovega stanovanja so bila zaklenjena. In se le na opetovano trkanje mu je odprla žena, ki je bila popolnoma pijana. Mož jo je palmil v stran, pri čemur je žena padla na tla. Mož se za njo ni zmenil, temveč je šel v svojo sobo, ki jo je zaklenil. Ko je zjutraj ob pol petih vstal, je šel v kuhinjo, kjer je ležala žena na tleh. Mož je mislil, da je na tleh zaspala ter jo začel buditi. Toda ni je zbudil, ker je bila mrtva. Nato je šel k orožnikom, katerim je celo stvar naznanil. Oddali so ga dež. sodišču. Preiskava bo dognala ali zadene nesrečnega Sevsška, ki je sicer miren in splošno priljubljen mož, sploh kaka krivda nad smrtjo žene.

Surov sin. Tesarski pomočnik Jakob Prek z Dobrove živi že dve leti v sovražstvu s svojo materjo, ki ima pri njem užitek. A tudi mati in sin nista v prijateljskem razmerju, ker slednja vedno čuje svojega moža proti materi. Če je prišel sin domov pijan, je morala vedno mati pred njim bežati. 8. novembra lanskega leta je prišel zopet sin okolo enajstih ponoči vinjen domov in ker mu ni mati odgovorila na vprašanje, zakaj se je zjutraj z njegovo ženo kregala, jo je zagrabil z eno roko za obraz, z drugo za vrat, jo potegnil s postelje ter jo vrgel na sredo sobe, tako da je mati zadobila več lahkih poškodb. Sin, ki dejanja ne taji, je bil na 14 dni ječe obsojen.

Poboj. Na Sv. treh kraljev dan je prišel graščinski hlapec Janez Grimsič, doma iz Kamnja, že nekoliko vinjen v graščino Pogance pri Novem mestu. V kuhinji se je pogovarjal z dekle. Domači graščinski hlapec so to opazili, se na poziv kočijaža Martina Makoveca oborožili s plankami in ga na izhodih, to je na treh potih pričakovali. Ko se je poslovil, so skočili nadenj Štefan Prešiček, Lovrenc Ivančič in Martin Makovec in po njem udrihali. Pobili so ga na tla in ga pustili na prostem ležati ter odšli v hleve. Grimsiča, ki ga je dekla našla v krvi nezvestnega pred hlevom ležati, so izmili in odposlali v bolnišnico, kjer je padel v nezvest in šele tretji dan prišel k sebi. Ima mnogo poškodb in na glavi smrtno rano. Nečloveške hlapce so pa odpeljali v hišo pokore. Grimsič bo težko okrevati.

Posledice alkohola. Posestnik Valentin Biščak iz Volč, občina Košana, se je peljal 8. m. m. s svojo soprogo iz Trsta domov. Bil je zelo vinjen. V temi je začel z vozom v cestni jarek. Ker ni mogel spraviti sam voza iz jarka, je šel iskat pomoč v čuvajnico pri Goričah. Na potu do tje pa je obhležal in ko ga je šla soproga očalje časa iskat, ga je našla nezvestnega. Biščaka so potem spravili ljudje, ki jih je priklecala žena, na voz in ga odpeljali domov. Umrli pa je že drugi dan, ne da bi se bil še kaj zavedel.

ŠTAJERSKO.

Nezgoda v delavnici. Iz Hrastnika poročajo: Mizarska učence Jožef Roter in Anton Kerkovič sta se v delavnici sprla. Roter se je nameraval zakaditi z odprtim nožem na Kerkoviča, mu je spodrknilo in je padel na lastni nož, ki se mu je zabil globoko med rebra. Težko poškodovanega so odpeljali takoj v bolnišnico.

Obešil se je pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju kočar in železniški delavec Jožef Predikaka. Bil je zelo vdan pijači, v slabih gnetnih razmerah in slednjič iz službe odpuščen. Vse to ga je gnalo v smrt. Zapušča ženo in šest malih otrok.

Dva otroka zgorela. Te dni je izbruhnil v Kapeli pri Radgoni pri posestniku Franc Grossmanu ogenj, pri katerem sta zgorela dva otroka, prvi v starosti dveh let in drugi v starosti štirih let.

Nesreča z dinamitno patrono. Desetletni ljudskošolski učenec Martin Eisl v Trbovljah je našel dinamitno patrono. Vzel je kamen

in začel nabijati po dinamitni patroni, ki je eksplodirala. Dečku je odtrgalo vseh pet prstov na desni roki.

Samomor zaradi brezposelnosti. Iz Ljubna poročajo: V petek dopoldne ob devetih so našli na progi Ljubno-Šmihel pred čuvajnico št. 8 strahotno pobabljen truplo 64letnega hlapca Geierja. Lobanja je bila popolnoma zmečkana, truplo ravno črez sredo prerezano, noge izdobljene na koške in roke polomljene. Geierja je najbrže povozil tovorni vlak, ki vozi okolo devetih dopoldne po tej progi. Samomor je izvršil zaradi tega, ker je bil že dalje časa brez dela.

PRIMORSKO.

Katastrofa na parniku "Sebenico" v tržaški luki. Zgodila se je strašna eksplozija na tem parniku. Prednji del ladje je poškodovan, izlasti pa je razdejan krov. Pločevina, s katero je ladja obita, je do morske gladine raztrgana. — Eksplozija je bila tako strašna, da je razne kose ladje vrglo preko novih hangarjev na pomolu Sanita, del poveljnikovega mosta pa so našli celo na nekem tovornem vozu. Premogar, ki ga je doletela smrt, je 17 let stari Jerkov, boje se pa, da je poginil tudi krmilar Marko Mayer. Najbrže ga je vrglo v morje. Prišla je na krov parnika "Sebenico" sodna komisija z raznimi veščaki, ki je posnela dejanski stan. Potapljači preiskujejo, da li morda ni strašna eksplozija karbida poškodovala ladje tudi pod vodo. Morda najdejo tudi izginolega krmilarja.

Samomorilka pri 16 letih. — V Trstu je bila truplo 16 letna Ivana Požar. Redar jo je našel v nedeljo zvečer ob 10½ v ulici Marko Pollo, ko se je zvijala in zdihovala. Prenesli so jo v bolnišnico, kjer je kmalu na to umrla.

Avstrijski "vohun" aretiran v Vidmu. V laškem Vidmu so aretirali goriškega Slovence S. M., ki si je baje hotel prilastiti vojaške dokumente. Baje je pred časom povabil nekega Vidmeca v Gorico in se mu je ta obljubila velika nagrada, ako preskrbi načrte italijanskih utrdb ob avstrijski meji. Onj Vidmecan je dejal Goričanu, naj pride v Videm ponje; ta je prišel in je bil aretiran.

Smrt znorelega moža. — Jakob Gorjan iz Opatijskega sela, sodar, star 39 let, je te dni v Gradišču ob Savi znorel. Ko so ga hoteli peljati v deželno umobolnico, jim je skočil skozi okno in se tako nevarno poškodoval, da je kmalu umrl.

Strašna posledica mučenja domače mačke. Iz Gorice poročajo: V vasi Skopo sta se igrala štiriletni sin in šestletna hčerka posestnika Marinellija z domačo mačko. Med igro sta začela mačko mučiti na razne načine in sta ji končno navezala na rep papir in ga zažgala. Mačka je postala divja in se je zakadila proti mučilecema. Otroka sta od strahu padla in podivjana mačka jih je tako razpraskala, da je obležal deček na mestu mrtev, deklica pa je tekom pol ure umrla. Otrokoma je prihitel na pomoč neki možki, ki stanuje v isti hiši. Mačka se je zagnala tudi proti njemu in mu je izpraskala obe očesi, tako da je mož popolnoma oslepel. Šele po hudem boju se je posrečilo domačinom, da so podivjano mačko ubili.

KOROŠKO.

Nevaren varuh. Lastnica žganjarne v Beljaku je prosila znane pivca Jakoba Burgstallerja, da naj skrbi za red v žganjarni, ker je njej slabo. Kmalu nato je prišel v žganjarno že pijani Ivan Komac. Burgstaller, znan pretepač, ga je takoj napadel, ga vrgel ob tla in tako pretepel, da je Komac drugi dan umrl. Burgstallerja so aretirali.

Samomor. Ustrelil se je v Prevaljah 29 let stari Luigi Madile.

RAZNO.

Prepoved kinematografov v cerkvah. Papež je izdal dekret, s katerim je prepovedana uporaba kinematografov v cerkvah, in četudi bi bile slike čisto religiozne, ga značaja.

Svojo ženo je ubil in svojega nečaka 50letni delavec Fran Brož blizu Prage. Ko je to storil, je po-

lil trupli s petrolejem in zažgal. Tako je hotel varati svet; ali kmalu se je dognalo, kaj je storil in Broža so aretirali.

Ponesrečena ladja v ledu. — Norveška ladja "Walross" je obtičala v ledu, ki jo je tako stisnil, da se je ladja potopila. Utonilo je 16 mornarjev.

Nesreča na morju. Hamburški remorker "Roland" je trčil v danski parobrod "Axl". — "Roland" se je potopil. Rešen je bil kapitan in trije mornarji, 5 jih je utonilo.

Kam pripelje pijančevanje. Iz Stokholma poročajo, da je neki delavec, ki je udan pijači, hotel pokončiti svojo družino z dinamitom; ali eksplozija je ubila njega, ženo in dva otroka njegova so rešili.

Samomor oficirja. Iz Libere naznanjajo, da se je ustrelil v Trnovo v domobranski vojašnici poročnik Josip Grasse, star 26 let.

Major se je ustrelil. V Moravski Belicerkvi se je ustrelil major Borek. Baje se mu je zmešalo. Imel je 56 let.

Zverinskega zločinca so ujeli v Berlinu. Na vesti ima s svojimi tovariši vred grozen trojni umor v Ringenwaldu. Piše se Sternickel. V hlev k posestniku Kalissu je prišel v družbi s tremi svojimi tovariši ter es začel kregati s Kalissom, zakaj da mu je pridržal del zaslužka. Kalissa so zvezali in umorili. Sternickel mu je odgriznil z obraza kos mesa. Potem je prišla dekla Ana Filip. Tudi to so zgrabili in umorili. Potem so ob truplih se smejali in kadili cigarete. Tako je izpovedal Sternickel. Na to je prišla gospa Kaliss, katero so tudi umorili; nato je vzel Sternickel truplo Kalisseve na ramo ter je nesel v deklino posteljo. Na vesti ima pa še druge zločine. Tako je umoril pred leti bogatega mlinarja Knappeja v Loewenbergu; baje je bil mlinar vržen živ v ogenj. To zver v človeški podobi ima sedaj sodnja v rokah; uje li so tudi sokrivce.

PESEM O BERI.

Po čest' se voz pomika,
in zraven voza far,
okol' po hišah stika:
"je doma gospodar?"
In reven kmetič pride
in ko zagleda ga,
mu ude mraz prešine,
ker ve, kaj čaka ga.
Gospod se brž oglasi:
"Kmet, pozna je jesen,
prinesi brž pšenico,
proso in pa ječmen!
Ubogi kmetič ide
odpreti žitni hram,
v te, nikdar polne žaklje
nasiplje sem in tam.
Trebušnik pa od zadaj
sladko se mu reži,
kako mu gre to k srcu,
saj kmet vse rad stori mu.
Ko voz je poln do vrha,
ga v farovž odpelja,
trebušniku nasproti
kuhara priskaklja:
"Gospod, le brž za mizo,
kosilo čaka vas,
da bodo bolj s korajžjo
spet šli okol' po vas!"
In za bogato mizo
s puranom se gosti,
v ubozga kmeta bajti
pa skorje kruha ni.
Belokranjski kmet.

Listnica uredništva.

A. G. v McKinley, Minn. Vaš dopis prijeli, toda priobčiti ga nemoremo ker niste naš naročnik. Nešetokrat smo že na tem mestu povdarjali, da dopise priobčujemo edino od naših naročnikov; kar tudi za Vas velja. Da bi Vam rokopol vrnili, nemoremo ker niste poštno znamke priložili, —

Cenjene dopisnike ponovno prosimo, da dopise na kratko in jedrnatost spisejo in to zaradi prostora v listu. Preko 30 dopisov čaka rešitev!

Brez podpisa ne sprejemamo dopisov, oziroma jih ne priobčujemo. Mi moramo znati, s kom imamo opraviti. Tudi prosimo pisma dovolj frankovati, sicer ne bomo sprejeli pisma, da bi morali poštno kazen plačevati.

Konečno opominjamo, da vsa pisma, ki se tičejo lista "Glas Svobode", naj se enostavno naslovijo: Glas Svobode Co., 3622 W. 26. St., Chicago, Ill.

Frank Sakser

Glavni urad: 82 Cortlandt St.,
NEW YORK, N. Y.

Podružnica: 6104 St. Clair Ave.,
CLEVELAND, O.

Pošilja

Prodaja

DENARJE
v staro domovino

PAROBRODNE
LISTKE

potom c. kr. poštne

za vse prekmorske

hranilnice na Dunaju; hitro

parobrodne družbe po izvirnih

in ceno.

cenah.

Tisoče Slovencev se vedno obrača na to staro
tvrdko, a nihče ne more tožiti o kaki izgubi.

50,000 KNJIŽIC

Pove kako zamorete ozdraviti doma.

Vsak možki, katari je bolan, bi moral pisati po to zanimivo brezplačno knjižico. Vredna je \$10,00 vsakemu bolnemu možkemu. Ta knjižica pove zdravemu človeku, kako se je treba čuvati bolezni. Mladenč, kateri je na potu, da se oženi, bo profitiral, ako čita to knjižico. Ako trpite na želodčnih težavah, bodisi na slabi prebavi ali na zaprtju, ali na jetrih, drobu, ledvicah ali mehurni bolezni, slabih živcih, izgubljeni moči, nočnem gubitku ali na impotenci; zastrupljenja krvi ali sifilisa, skrofili, nečisti krvi; kapavki (triper) ali na kateri drugi spolni bolezni, ki je dobljena pred kratkim; ako ste slab, nervozen, melanholičen, vedno utrujen in telesno potrt, ali ako trpite na posledicah razpadane mladosti, revmatizmu ali na kateri drugi moški bolezni — ta knjižica vam pove, kako zadobiti hitro in stalno zdravje tajno in privatno na vašem domu. Pove razumljivo zakaj trpite in kako zamorete ozdraviti. Vsebuje take stvari, katere bi morali znati vsak možki, mlad ali star, reven ali bogat, samski ali oženjen, bolan ali zdrav in kateri bi se moral tudi ravnati po teh stvareh. Dobri nasveti ki si najdete v tej knjižici, so velike vrednosti. Ako se ni drugim zdravnikom posrečilo ozdraviti vas, ne plašite se radi tega — ne obupajte, temveč pišite še danes po ta kazi pot k zdravju.

POŠLJITE KUPON ZA BREZPLAČNO KNJIŽICO ŠE DANES.

S tem, da nam pišete, nimate niti najmanjših obveznosti napram nam. Mi ne pošljemo nobenih zdravil, drog, čena in plačana. Poštno za knjižico plačamo mi in poslujemo jo v navadnem zaprtem zavitku, tako da nihče ne ve, kaj je notr.

DR. JOS. LISTER & CO., AUS. 801, 208 N. FIFTH AVE., CHICAGO, ILL.

Gospodje: Pošljite čimprej vašo brezplačno knjižico na vaše stroške. Razume se, da s tem jaz nisem niti malo ovržen napram vam glede kakšnih stroškov.

Ime _____

Naslov _____

ZASTONJ
MOŽEM

Hranitev ljudstva

V teku zadnjih par let so zdravniki posvetili največjo pozornost vprašanju hranitvi telesa od zgodnje mladosti do zrele starosti. Sporazumeli so se na tem, da mnoge bolezni se lahko prepreči in ozdravi z pravilno hrano. Tako zdravljenje je lahko in ugodno. Potrebno je le izbrati hrano, ki vam ugaja in dokončati gotovo mero, katero morete in smete zavžiti. Če je vaš apetit slab in prebava počasna, rabite

Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino.

To dobro znano zdravilo bo ojačilo oslabele prebavne organe in bo reguliralo njihovo delo. Isto bo osnažilo čreva in jih ohranilo čista in močna. Priporočamo ga za:

ZAPRTJE,

BOLEČINE IN GRIZAVICO,

NEPREBAVNOST,

GLAVOBOL,

BLEDEST IN SLABOST,

NESPEČNOST,

ZGUBO TEKA,

SLAB POČUTEK PO OBEDU.

Rabite Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino, ko hitro zapazite najmanjši nered. Dajte to zdravilo dekletom in ženam, ki trpe vsled glavobola in bolečin v križu; dajte ga nervoznim, revmatičnim in slabotnim ljudem!

Za dobiti v lekarnah in pri

JOS. TRINER

1333-1339 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

NEKAJ ÖRTIC O IZSE-
LJEVANJU.

Dr. Slano.

(Nadaljevanje.)

Pisateljica vpraša: zakaj hodi-
jo česki kmeti ljudje iz bogate
česke zemlje in kmetje iz hrvaških
vinogradov in delo premogo-rudo-
kopov in v plavže v Ameriko, za-
kak ne izrabljajo izkustva svojega
življenja in svoje moči, ki so veli-
ke, doma? — Vzrok tega ni mor-
da ta, ker želijo razkošno živeti v
mestu, ali ker jim preseda enolič-
nost življenja na kmetiji, ampak
ta, ker jih silj reva iz domovine.

Na ameriški kmetiji se ne pla-
čuje delavcem kaj prida. Revni
prihajo slov. izseljenci v Ameri-
ko; komaj prinesejo s seboj toliko,
da se preživljajo par tednov;
— ne morejo torej kupovati kme-
tijske zemlje, ne morejo v prer-
jah sami na-se navezani zidati hiš,
gospodarskih poslopj. V Evropi
živijo v vaseh, vzajemna pomoč
stvarja v vaseh dosti gospodar-
skih poslopj, na ameriški kmetiji
je kmet sam in daleč od nje še le
kak drugi kmet. Zemlja v Ameriki
še ni dosti po kmetih obdelovana,
ki že vrtnarsko kmetujejo. Čehi si
opomorejo kot kmetje v Ameriki.
Isti vzajemno nastopajo že pri na-
selitvi in pozneje še le prav, tako
da so močnejši kmetje, kakor ed-
nako gmotno obdarovani ameri-
kanski kmetje. Slovanskih far-
merjev večjih kmetij šteje pisate-
ljica 100.000. V Wisconsinu in
Dakoti tudi v Michiganu, Minne-
soti, Iowi, Nebraski, Kansasu, Te-
xasu, Oklahoma, Missouri in Ar-
kansasu, Washingtonu, Kaliforni-
ji, Oregonu. V slednjem raste trta
in žlahtno sadje; tam se naseljuje
Dalmatince in Slovence, ki sta
znana kot dobra vinogradnika in
sadjarja. Okolo New Yorka, v
Connecticutu, Massachusetts, New
Jersey in Pennsylvaniji kmetu-
jejo Slovani v vseh kulturah, po-
sebnost izhajajo okolo mest perut-
nino. Govori se, da zadošča 250
dolarjev, da se kmetija v Ameriki
začne. Zemlja stane "acre" to je,
4047 qm., 2½ orala 5—10 dolar-
jev. Ali pozneje pa je treba še
1500 dolarjev. Po leti delajo ubo-
nejši moški na kmetiji, po zimni
gredo v fabriko ali v premogove
jame. A ker je zadosti boljše pla-
čanega dela v industriji, se Slo-
vani ne pečajo dosti s kmetijo, ki
ne izrablja tako hudo človeka in
po večjem imajo kako zvezo s po-
sestvom v stari domovini. — Hr-
vatje, ki doma v zadrugah živijo,
zadruga na ameriški kmetiji ne
spravijo do trdnega življenja. V
novejšem času si nakupuje Slo-
vak kmetijsko zemljo v Ameriki.
On dela v tovarnici, v jami nekaj
časa, da si prihrani nekaj sto do-
larjev in s temi začne. O Slovaki-
h se govori, da so najrajše na kme-
tiji in da sečasom vsi izseljenci po-
stanejo ameriški kmetje. Slovaki
kmetje v Ameriki imajo lepe hiše
in gospodarska poslopja, imajo
dosti živine, tudi svinje, dosti sad-
nih dreves. O njih piše Grege
Baleh, da so lepi, zdravi, močni,
pridni, pošteni, značajni, inteli-
gentni ljudje. Katoliki in luterani
— Calvinisti živijo v lepi vzajem-
nosti. Pisateljica je našla v Saint
Cloud v Minnesoti kmetisko nasel-
bino. Ta kolonija je stara 50 let.
Ista obstaja iz naših Gorenjcev, ki
so skrčili ondoto hosto in si
vstvarili lepe kmetije. Do sedaj
so si ohranili svoj jezik. Seveda
pa govorijo vsi tudi angleško. A
amerikanci niso prijatelji slovan-
skih kmetov, slednji ne ropajo
zemlje tako, kakor ameriški. Ne-
kateri Slovani, ki si ne morejo
pridobiti kmetije, hodijo po leti
na kmetije k rojakom in o teh de-
lavcih pravijo, da so leto za letom
boljši, da niso več toliki pijanci,
kakor so bili in da se navadijo
sečasom tudi na stalno delo na far-
mi, kjer si nakupijo sami kaj sve-
ta. Slovanskih žen je malo v Ame-
riki. Zaradi tega trpi gospodar-
stvo moških. Leta 1906 se je pri-
selilo žen v Ameriko komaj edna
tretjina števila moških. Med Slovani
je prišla na 25 moških komaj edna
žena. Oženjeni slov. izseljenci pu-
stijo svoje žene navadno doma,
da gospodarijo na kmetiji. To od
istih kmetov, ki se izselijo le za
nekaj časa, da pridobijo toliko,

da plačajo doma dolgove. Slovan-
ska dekleta že najdejo po poti, v
Ameriki pa takoj več snubecev. —
Žene imajo v Ameriki veliko eko-
nomično vrednost. Iste imajo ro-
jake na stanovanju in hrani. Tako
podvojijo dohodke familije. Mož
pa socialno več velja kot "board-
ing boss", dajatelj hrane. Slovan
ljubi življenje v familiji in tako
sprejema rad mlajše rojake v svo-
jo družino. Je nekaj slov. krčmar-
jev v Ameriki, ki dosti zastoj
storijo mlajšim rojakom, ki v prv-
ih tednih prihoda ne najdejo ta-
koj dela in zaslužka. Včasih pla-
čujejo mlajši rojaki le za postelj
in kaj malega za hrano. Osem do-
larjev na mesec plačujejo v takih
hišah slov. fantje. Zence takih
krčmarjev pripravljajo delavcem,
ki so pri njih na stanovanju in
hrani tudi toplo kopelj in jim pe-
rejo njih perilo. Take žene zaslu-
žijo na mesec do 80 dolarjev. To-
liko zasluži tudi mož in tedaj so to
lepi zaslužki.

Ženske pa se ne omožijo vse in
tudi omožene delajo v fabrikah.
Naštetih se da do 130.000 slovan-
skih žen in deklet, ki služijo kot
hišne, natakarice in so najti v
drugem delu. Zaslužijo 8 do 16 do-
larjev na mesec in se stanovanje
in hrano zraven. Slovanke so na
dobrem glasu, da so snažne, prid-
ne in so zveste družini, v kateri
služijo. V edni fabriki v Clevelan-
du je našla omenjena Američanka
slovenska dekleta, ki so prenašala
precej težko železnino. Idričan-
ke izdelujejo najfineše čipke za
krojače za ženske. V tem delu so
tudi Slovakinje jake. Najhujše de-
lo je predelava kož od kuncov, i-
sta škoduje pljučam. Poljakine
so izborne delavke v tkalnicah
najfinejših tvarin iz volne. Polja-
kinje prevzemajo tudi dela, kate-
rim so le moški kos; iste so židnje
izrinile v ženskih industrijah. V
fabrikah za pripravljanje konserv
nastavljajo radi Slovanke, ker so
v tem delu posebno spretni in ur-
ne. Žal, da so preprične; v dveh
— treh letih so onemogle. V fa-
brikah cigar so Čehinje na mestu,
ker prinašajo nekatere iz domovi-
ne spretnost za to delo. Američani
sodijo, da so slovenske žene inteli-
gentnejše kakor moške. Lahko da,
ker ne uživajo toliko alkohola, ka-
kor moški. (V stari slovenski do-
movini bo skoraj prišlo do tega).
Ali povsem je pač tako, kakor v
Evropi, mati in oče v fabrikah, o-
troci in hišno gospodarstvo pa
prepuščeno usodi. Ali amerškemu
"standard of life", to je, kar je
po navadah potrebno za življenje
v kakšni deželi, mera povprečnih
življenjskih navad in potreb kakega
naroda, — se slovenske žene
hitro privadijo, to mero življen-
skih potreb posnemlje v kratkem
času tudi slovenska žena in tudi
moški to tem rajši, ker naš človek
v Ameriki boljše hrano dobiva,
kakor doma. Pisateljica le obžalu-
je, da so slov. žene klubok natak-
nile na glave, ko jim je ruta v ve-
selih barvah in čedno ovita okolo
glav tako dobro stala. Kaj je lepo-
te v cerkvi Poljakov, ko pridejo
ženske vanjo v narodni noši. U-
metniki pridejo gledat lepe barve
oblek in obličij žensk. A ameri-
čanske navade zmagujejo in se-
boj prinese navade se zgublja.
Glede stanovanj Slovani niso iz-
birni. Za Amerikance ni skoraj
kaj dobro, za Slovana je ob priho-
du dobra tudi pasja uta za stano-
vanje. Zaradi tega, ker ni lepega
stanovanja, se čuti Slovan, dokler
ga ne dobi, osamljenega in domo-
tožje mu vstaja po starem kraju,
ki šele mine, ko pride v čednejše
stanovanje in si misli, da njegovo
življenje v Ameriki ni več provi-
zorično. Naši ljudje v Ameriki do-
bro vedo. Dosti pojedjo mesa. Hr-
vat baje več mesa poje, kakor A-
meričan. Sloveni kupujejo ista je-
dila, kakor Američani. Slovani pa
spijejo dosti alkoholnih pijač. —
Južni Slovani in Italijani pijejo
lahka vina, severni Slovani pijejo
dosti žganja, pa vsi pijejo tudi pi-
vo. V Ameriki Slovan ravno tako
opravičuje željo po alkoholu, ka-
kor doma: vino daje moč, človek
ne more delati brez vina. Da za-
morejo 12 ur na dan delati, mora-
jo piti. Delavci v železnarnah,
kjer je huda vročina posebno pri-
segajo na dobrotljivost vina in pi-
va in žganja. Krčmarji v Ameriki

dobro izhajajo in jih je med Slo-
vani v Ameriki toliko, kakor do-
ma za enako število ljudi. Slova-
ni so trezni, mirni, ljubeznivi
ljudje, v pijanosti pa nevedni;
zgrabijo, kar jim pride v roke. —
Slovanom se ne zdi pijanec iz na-
vade kaj grdega; godrnjajo nad
pijancem le iz ekonomičnih, ne e-
tičnih razlogov. Duhovniki v A-
meriki ne karajo pijanosti, ker se
nočejo zameriti ljudem. (Tako je
tudi v stari domovini). Ženskam
se gnjuje pijanec, ali včasih tudi
le-te gredo v krčme. Pa opazuje
se sploh v Ameriki, da mlajši
ljudje ne živijo več dosti alko-
hola in da to posnemljajo tudi pri-
seljenci — Slovani.

Dalje prihodnje.

DOHODNINSKI DAVEK IN
STAROSTNA OSKRBA.

Sprejem dodatka k zvezni usta-
vi, ki dovoljuje kongresu uvedbo
dohodninskega davka, je tedaj ta-
korekto "pod streho spravljen."
S tem je končno po polstolet-
nem boju ustvarjena možnost, da
se uvede davek, ki pritegne bo-
gataše k pokritju izdatkov zvez-
ne vlade in — kar je za nas pogla-
vitna stvar — ustvarja podlago
starostne oskrbe.

Kakor znano pripušča zvezna
ustava samo direktne davke, če se
državam nakladajo po številu
ljudstva. To samo ob sebi umevno
izključuje kakšen dohodninski
davek, kajti od siromašne države
kot n. pr. Arkansas, se vendar od
glave nemore zahtevati toliko
davka, kot morda od New Yorka.
Vzlic temu je že obstal dohodnin-
ski davek, to je v času vojne, ki
so si kar kratkem potom dali do-
voljenje, in s tem storili ustavno.
Pregovor pravi sila ne pozna pre-
povedi; bila je s trikom odpravlje-
na. Neki poznejši zakon o dohod-
ninskem davku je bil od višjega
zveznega sodišča z zvečno enega
glasa proglašen neveljavnim. —
Tretji zakon je Taft preprečil,
ker on ni hotel od svojih sodnih
tovarišev pričakovati, da bodo po-
goltnili svojo prejšnjo razsodbo.
Toda dohodninski davek je posta-
la "državna potreba". In Taft,
rad ali nerad, bil je primoran,
mašinarijo v tek spraviti, katera
ustvarja ustavno podlago za do-
hodninski davek.

To je sedaj končno doseženo.
Premagan je takisto odpor držav-
nopravnih, ki so se upirali "di-
rektnim" davkom za zvezo, kot
tudi mogočnjakom kapitalistov.
Dohodninski davek, je za nje kot
strup; prvič zaradi plačila in
drugič zaradi pripoznanja. Ko
pride davek, tedaj je pri kraju z
igro, s katero si sedaj veliki kapi-
talisti več ali manj nominalna sta-
novanja omislijo v dohodninske-
ga davka prostih državah, da jim
ni treba plačati in pa pripoznati,
koliko premoženja imajo. Sedaj
bo prvič razdelitev dohodnine v
tej deželi avtentično dognana in
bo postala silno revolucionaren
faktori.

Ni dvomiti, da bodo demokrati,
ki bodo kongres prevladali, pra-
vico porabili ter pobirali dohod-
ninski davek, in to zaradi tega,
ker — morajo. Oni hočejo colnino
znižati. Pri tem znajo tu pa tam
na dohodkih pridobiti, toda to ni
gotovo. Na vsak način bodo več
zgubili, kot pa pridobili, če po-
večajo svobodno listo, na kar so
obvezani. O zmanjšanju vojnih iz-
datkov pri njih ni govora, a vo-
jaške penzije še vedno naraščajo.

Dohodninski davek tedaj pride.
Toda stvar delavstva bo, da odlo-
no pri tem vstraja, da se prične z
narodno starostno oskrbo, kar
vsaka civilizirana dežela že ima.
Ta davek zna neizmerno donati;
nič ne ovira zvezno moč, da
ne bi na vzgoraj omenjeno vedno
krepkeje posegala. Petsto milio-
nov dolarjev je tem potom z lah-
koto dobiti, pri čemur dohodek
pod 2000 dolarjev še ne bo dotak-
njen. In približno ta svota je po-
trebna, da se s starostno oskrbo
temeljito prične.

Anglež Maccauley je Ameri-
kancem rekel, čas bo prišel, ko
bodo siromašni ljudje v Ameriki
splošno volilno pravico porabili
da bodo premoženje bogatinov
prečvtirali. No, tako daleč še ni-
smo, ali zna se vsaj pričeti s pre-

žvotiranjem njih preobilnih do-
hodkov.

Ali bodo mase zapopadle polo-
žaj in na dohodninski davek ta-
koj stavile trumpf, za starostno
oskrbo?!

"TRAMPOVA" FILOZOFIJA.

Jaz, tramp nimam doma; sem
brezdomovinec. Dokler mi je us-
da tako mile, da sem na prostem,
se držim kot klošč med kolesjem
boksarske ali pa delam in se mu-
čim na stezi, ki so jo premerili ti-
soči trudnih romarjev.

Svoj križ ali prtljago nosim na
svojem hrbtu in brez števila nši
leze po mojem životu in se nasla-
ja na moji nečistosti. Ob robu ho-
ste v bližini železnice si kuham
jed pri slabem ognju, ki kot na-
laš ne goreti tako kot bi mo-
gel. Vse mi nagaja in menda zato
tudi ogenj. Spim, trdno spim in
sanjam včasih o boljših časih in
včasih o slabih časih. Včasih sa-
rijam, da sem bogat in se vozim
v Pulmanu. Kako lepe so te sanje!
Iz južnih močvirnih krajev
trampam na sever, kjer zori zlato
klasje, od tod me nese pot na za-
hod med imovite ovčarje, kjer
strižem ovcam volno, da se boga-
ti lažje obvarujejo skeleče burje.

V koridorjih pragozdov vihtim
pogubonosno sekirico ali pa vlečem
jekleno zobovje ob stoletja stara
debla. Iz grbastega hrasta delam
pračnice, po katerih me tira več-
krat neumljena usoda trampov.
V družbi mul gradim železnice, iz-
kopavam jarke in delam nasipe.
Zvijam mišice in polagam železne
proge, ki so mi edina kažipot na
mojem trampu.

V mladosti iskal sem pozablji-
vost v pogubonosni pijači, a ke-
dar pride starost pa preklinjam in
rotim usodo, preklinjam stvarni-
ka, ki je tako nesmiselno vse u-
redil, dal enim vse, drugim nič,
mladosti močne zobe, starčur pa
prazno čeljust.

Jaz, tramp, sem vojščak mizer-
ne armade, ki v blatu in capah ko-
raka naprej, pred katero tužno
trobi kruleči glad, svojo grško-
slovensko koračnico:

Krulačaj moj en trehuho
Kaj pajčevnajač vnjem se deluntaj.
Umiram za kakim grimom ali pa
pod kolesjem drvečega vlaka. In
če sem tako srečen na zadnjo mi-
nuto, da se ob me spodtakne člo-
veška duša, me pokopljejo na si-
romaški mirodvor. Navadno sem
pa tako nesrečen, da umrem na
prerah ali v gozdu. Usoda, ki me
je preganjala od rojstva do zad-
njega zdihljaja mi je nemila tudi
sedaj, ko ležim mrtev in brez mo-
či, da se ne morem braniti volko-
vom, ki mrevarijo moje sestrada-
no telo. O ta tužna pesem gladnih
poštati, kako zoperno doni na mo-
ja od mraza prezebla ušesa!

Kedar padem in se prevrnem,
kedar nasitim lačnega volka ali
vrano, stopi na moje mesto zopet
drugi, katerega je človeška druž-
ba vrgla iz svoje srede in ga pa-
hnila na cesto, da meni sledi.

Ni moj vzrok, da sem tramp.
Kapitalistični razred lastuje vsa
sredstva življenja, izтира me iz de-
la, iščem si drugega, iščem in iš-
čem in ko le ne najdem ničesar,
grem dalje, naprej za delom.

Jaz, tramp sledim drugim in
drugi sledijo meni in tako bode-
mo sledili eden drugemu tako dol-
go, dokler ne postanejo delavci
lastniki mašinarije in tako posta-
li absolutni vladarji svojega pro-
dukta.

Jaz, zaničevani tramp sem pro-
dukt kapitalizma.

ČE NE PREJMETE

prihodnje številke Glas Svobode
in če dolgujete na naročnini, je to
znamenje, da smo Vam list ustavi-
li. Ponovite naročnino še ta teden

SLOVENC! POSEČAJTE

"Little Bohemio"

kjer se toči izborni impor-
tirano pivo, Anheuser
Bush in Olympia pivo.
Vse vedno na čepu!

Izvrstna kuhinja. Flava vina
in smodke.

Za obilen pester se priporoča.

CYRIL FIALA, Prop

Loomis Str. v neposredni bliži-
ni Blue Island Av. in zap. 18. ul.

BERNARDOVA VINARNA

in veletrgovina

S Californijskimi in Importiranimi vini, žganjem in
likeri se nahaja na

1903 Blue Island ave. — Tel. Canal 842

Imamo samo čista prirodna vina.

Specijaliteta: Mt. Blanche Champagne.

Razpošiljamo na vse dele Združenih držav in
samo proti predplači z naročilom. Pišite po cenik.

Vsa pisma naslovite na

JOS. BERNARD,

1903 Blue Island ave. Chicago, Ill.

Možje ozdravljeni v 5 dneh

Ozdravim vsacega, kdor trpi na Varicocele, Structuri; dalje ozdra-
vim nalezljivo zastrupljenje, živčno nezmožnost, vodenico in bolezn
tičočih se moških. Pridite k nam vsi, ki ste se neuspešno zdravili p
drugih zdravnikih. Moja 15 letna praksa vam je na razpolago in jamči
popolno ozdravljenje. Govorimo v vseh jezikih.

Ozdravim pozitivne želedec, pljuča, ledice in neprilike v jetrih.
(Za neuspešno ozdravljenje ni treba plačati.)

TAJNE MOŠKE
BOLEZNI
GUBA NAGONA, BOLEZ-
NIV LEDICAM IN JETRIH
zdravim hitro za stalno
in tajno. Živčene one-
možnosti, slabost, na-
por, zastrupljenje in
zguba vode.

PLJUČA
naduho, Bronchitis, srč-
ne bolezni in pljučne
zdravim po moji najno-
vejši metodi.

Nasvet zastoj.

STALNO OKREVANJE
SPECIALIST ZA
MOŠKE IN ŽENSKO.

**ZAŠTRUPLJEN-
JE KRV**
in vseh drugih kožnih
bolezni, kakor pršice,
lucije, onemoglost itd.

ŽENSKO
BOLEZNI
beli tok, bolečine v oza-
ture, garje, otekline,
podju in druge organ-
ske bolezni zdravim za
stalno.

Preiskovanje zastoj.

DR. ZINS, 183 N. Clark St. Chicago
Operto od 8 zjutraj do 8 zvečer. Ob nedeljah od 8 zjutraj do 4 pop.

VARICOCELE
HYDROCELE
BREZ NOŽA
(IN BOLEČIN.)

Pilsen Auditorium

Restavracija in Bufé

JOS. FALTA, lastnik

1657-61 Blue Island Ave., Chicago.

Največje dvorane na zapadni strani Chicago.

Importiran Pilsner, Anheuser-Bush, Michelob in ...
čepu. Importirana vina in cigare.

TELEFON CANAL 4250.

Čemu pušitiž od nevednih zobo-
zdravnikov izdirati svoje, mo-
goče še popolnoma zdrave zobe?
Pusti si jih zaliti s zlatom ali sre-
brom, kar ti za vselej dobro in po
najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Canal 2127.

Pijte najboljše pivo

Edelweiss

Peter Schoenhofen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9 CHICAGO, ILL.

Hranidanes!

Imel boš jutri!

Prični še to večer!

44 polletno izplačevanje obresti na hranilnih vlogah. Obresti
bodo kreditirane 1. januarja, in bodo izplačljive ali pa pripi-
sane glavnici gori omenjenega dne.

Nove hranilne vloge, ki pridejo do 15. januarja nesejo
obresti od 1. januarja naprej.

INDUSTRIAL SAVINGS BANK

2007 BLUE ISLAND AVENUE.

Operto v sobotah večer ob 6 do 8 ure. — Gotovina nad pol
milijona.